

"1999-2015 жылдарға арналған "Таза ауа - Жанға дауа" Алматы қаласының экологиялық ахуалын сауықтырудың Кешенді бағдарламасын бекіту туралы

Күшін жойған

Алматы қалалық Мәслихатының I сайланған XXV сессиясының 1999 жылғы 14 мамырдағы шешімі. Алматы қалалық Әділет басқармасымен 1999 жылғы 11 маусымда N 57 тіркелді. Күші жойылды - IV сайланған Алматы қаласы мәслихатының VI сессиясының 2007 жылғы 12 желтоқсандағы N 56 шешімімен

Күші жойылды - IV сайланған Алматы қаласы мәслихатының VI сессиясының 2007 жылғы 12 желтоқсандағы N 56 шешімімен

"Қазақстан Республикасының жергілікті өкілді және атқарушы органдары туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 40, 41-баптарына, " Алматы қаласының ерекше мәртебесі туралы" және " Айналадағы ортаны қорғау туралы" Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес, Алматы қаласы Әкімінің 16.03.1998 ж. "1998-2000 жылдарға арналған Алматы қаласын дамытудың стратегиялық жоспарын бекіту және оны іске асыру туралы" шешімнің жүзеге асыру мақсатында Алматы қалалық Мәслихаты ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:|

1. 1999-2015 жылдарға арналған "Таза ауа - Жанға дауа" Алматы қаласының экологиялық ахуалын сауықтырудың Кешенді бағдарламасы бекітілсін (N 1 қосымша: "Таза ауа - Жанға дауа" бағдарламасы).

2. I сайланған Алматы қалалық Мәслихатының 1994 жылғы 14 қазандағы III-сессиясы қаулысының 2, 2.1, 2.2, 3.6, 4.1, 4.2, 5, 6.1, 6.2, 7, 8.1, 8.2 тармақтарының, I сайланған Алматы қалалық Мәслихатының 1995 жылғы 7 ақпандағы IV-сессиясы қаулысының күші жойылған деп танылсын.

3. Осы шешімнің орындалуын бақылау экология және айналадағы қорғау мәселелері жөніндегі тұрақты депутаттық комиссияға жүктелсін (А.Н.Клец).

***I сайланған Алматы қалалық
Мәслихаты XXV сессиясының***

төрайымы

***I сайланған Алматы қалалық
Мәслихатының хатшысы***

Алматы қалалық
сайланған XXV

1999 жылғы

14

Мәслихатының
сессиясының

мамырдағы

шешіміне қосымша <*>

Ескерту. Қосымша жаңа редакцияда - Алматы қалалық Мәслихатының II сайланған XV сессиясының 2002 жылғы 23 қаңтардағы шешімімен .

"ТАЗА АУА - ЖАНҒА ДАУА"

**1999-2015 жылдарға арналған Алматы қаласының
экологиялық ахуалын сауықтырудың кешенді бағдарламасы
(өзгерістермен және толықтырулармен)**

Алматы қаласы, 2002 жыл

1. "Таза ауа - жанға дауа"

**1999-2015 жылдарға арналған Алматы қаласының
экологиялық ахуалын сауықтырудың
кешенді бағдарламасының
ПАСПОРТЫ**

1. Бағдарламаның атауы !"Таза ауа - жанға дауа" 1999-2015 жылдарға
!арналған Алматы қаласының экологиялық ахуалын
!сауықтырудың кешенді бағдарламасы

2. Бағдарламаның мәртебесі !Аймақтық, ұзақ мерзімді, экологиялық

3. Бағдарламаның бекітілген!І-сайланған Алматы қалалық Мәслихатының
күні !14.05.1999 ж. XXV-сессиясының шешімі

4. Мемлекеттік тапсырысшы !Алматы қаласының әкімі

5. Бағдарламаның негізгі !Алматы қалалық аумақтық қоршаған ортаны
әзірлеушілері !қорғау басқармасы, "Алматы экоқұрылыс" МҚК
!қалалық мекемелермен, кәсіпорындармен және
! ұ й ы м д а р м е н б і р г е

6. Бағдарламаның басты !Алматы қаласының қоршаған ортасы мен
мақсаты !экологиясын жақсарту, табиғи кешендердің
!тозуын болдырмау және қалпына келтіру;
!халықтың денсаулығын нығайту, қаланың
!экологиялық және әлеуметтік-экономикалық
!мұқтажын үйлесімді қамсыздандыру

7. Бағдарламаның міндеттері!Алматының әуе кеңестігіне шығатын зиянды
!қалдықты қысқарту; экологиялық шиеленісті
!бәсеңдетуге, жер ресурстарын тиімді
!пайдалануға бағытталған Алматы қаласының
!инфрақұрылымы мен көріктендірілуін жетілдіру;
!су ресурстарын, су көздерін ластанудан
!қорғау мен сақтау, ауыз суының сапасын
!көтеру; табиғаттың жағдайын жақсарту, жасыл
!желекті жандандыру; халықтың денсаулығын
!жан-жақты қорғау, өмірінің жайлылығын арттыру

8. Бағдарламаны іске асыру !1999-2015 ж.ж.
мерзімі !

9. Бағдарламаны іске !әрбір 2 жылда
асырудың аралық !
кезеңдері (орындалуын !
бақылау, түзету енгізу) !

10. Алғашқы түзету енгізу !1999 ж. қорытындысы бойынша - 2001 ж.
мерзімі Бағдарламаға !бірінші жарты жылдығы
түзету енгізу туралы !II-сайланған Алматы қалалық Мәслихаты
шешім қабылданған күн !26.09.2001 ж. XII-сессиясының шешімі
Бағдарламаға түзету !
енгізу туралы шешім !
қабылданған күн !

11. Бағдарлама шаралары !Бағдарлама шаралары мына негізгі бағыттарды
жоспарының негізгі !қамтиды:
бөлімдерінің тізбесі !
(түзетумен қоса) !

!I. Атмосфералық ауаны қорғау (автокөлік, жылу
!энергетикасы, өнеркәсіп кәсіпорындары
!II. Қалдықтарды ұқсату
!III. Ауыз суы қорлары мен су көздерін қорғау
!IV. Қала құрылысы (қала құрылысы, көгалдандыру,
!ерекше қорғалатын табиғи аумақтар (ЕҚТА)
!V. Экологиялық кәсіпкерлікті дамытуды

!Экономикалық ынталандыру
!VI. Мониторинг, кадастрлар
!VII. Экологиялық ағарту мен білім

12. Бағдарлама шараларын орындаушылар !Алматының кәсіпорындары мен ұйымдары,
!Алматының мемлекеттік басқару органдары,
!АҚАҚОҚБ (шаралар жоспарына сәйкес)

13. Бағдарламаның үйлестірушілері !Алматы әкімияты, АҚАҚОҚБ, Бағдарламаның
!үйлестіру кеңесі

14. Қаржыландыру көздері мен!Республикалық бюджет - 1309,3;
2002-2003 жылдардағы !Қалалық бюджет - 5837,8;
қаржыландырудың !Инвестициялық қаражат - 40769,2;
болжамдық көлемі (млн. !Кәсіпорындардың жеке қаражаты мен бюджеттен
теңге) !тыс қаражат - 1347,7.
!Жиыны: - 49264,0

15. Бағдарламадан күтілетін !Ауа кеңістігін сауықтыру;
түпкі нәтижелер !Ауыз суы сапасын жақсарту;
!Өндіріс қалдықтарын жинау, ұқсату, көму және
!тұтыну жүйесін жетілдіру;
!Қала жасыл желігін сақтау, қалпына келтіру
!және көбейту;
!ЕҚТА құру;
!Қоршаған ортаның күйі мен оның халық
!денсаулығына ықпалының деңгейін бақылаудың
!ақпараттық-өлшеу жүйесін жаңарту;
!Табиғатты пайдаланудың экологиялық тегершігін
!дамыту;
!Халықтың экологиялық сауатын арттыру.

16. Бағдарламаны іске !Бағдарламаның іске асыру барысына тұрақты
асыруды бақылау жүйесі !бақылауды Алматы әкімияты мен АҚАҚОҚБ, ал
!әрбір нақты шараны бақылауды шаралар
!жоспарында белгіленген мемлекеттік басқару
!органдары мен ұйымдар жүргізеді.
!Бағдарламаның ортақ басқарушысы және
!бақылаушысы ретінде Алматы әкімияты жанынан

!Бағдарламаның үйлестіру кеңесі құрылады.

!Бақылау тегершігі мынаны қамтиды:

!1. Үйлестірушілер алдында Бағдарлама шараларын

!атқарушылардың белгіленген тәртіппен тоқсан

! с а й ы н ғ ы е с е б і .

!2. Есеп мәліметтерін тоқсан сайын талдау және

!үйлестіру кеңесінің мәжілісінде Бағдарламаны

!іске асыру мәселелерін қарау.

!3. Алматы қаласының әкімі мен қалалық

!мәслихатқа әрбір жарты жыл қорытындысы

!бойынша Бағдарламаның орындалуы туралы

! а қ п а р а т т а п с ы р у .

!4. Шаралардың орындалу тиімділігінің

!экологиялық-экономикалық бағалануын жыл сайын

! ж ү р г і з у

!5. Бағдарламаға түзету енгізу - әрбір екі

! ж ы л с а й ы н .

17. Бағдарламаның құрылымы

!1. Бағдарлама паспорты

! 2 . К і р і с п е

!3. Мәселенің қазіргі кейін талдау

!4. Бағдарламаның мақсаты мен міндеті

!5. Бағдарламаның негізгі бағыттары мен іске

! а с ы р у м е х а н и з м і

!6. Қажетті ресурстар мен қаржыландыру

! к ө з д е р і

!7. Бағдарламаны іске асырудан күтілетін

! н ә т и ж е

!8. Бағдарламаны іске асыру бойынша

! шаралардың жоспары, қосымшаларымен бірге.

2. Кіріспе

Халқы бір жарым миллионнан астам Алматы қаласы Қазақстанның ең ірі шаһарлы орталығы болып табылады. Алайда қаланы жеткілікті физика-географиялық және табиғи-климаттық ерекшеліктері мен экологиялық талаптарын жеткілікті ескермей дамыту мен индустрияландыру мегаполис аумағында экологиялық теңдіктің бұзылуына алып келді.

Ауа кеңістігінің төмен аэродинамикалық сипаттамасы, күрделі жер бедері, пәрменді, алайда құрылысты бей-берекет салу және басқа да жағдайлар оның ауа

кеңістігінің экологиялық сиымдылығын төмендетеді. Қаланың желдетілмейтін тау бөктеріндегі шұңқырға орналасуы жағымсыз рөл атқарады. Желдің барлық бағыттарында қала "аэродинамикалық көлеңке" дейтінге тап болады. Жыл бойында толық штильді күндердің 80% асуы байқалады, штиль жазда 45% қыста 77% қайталаңады. Қысқы кезеңде қала аумағында қуатты және жалғасымды температура инверсиясы пайда болады. Тұманның пайда болуы атмосферадағы ауа қуатының тіктей ауысуына кедергі келтіреді. Климаттық ерекшеліктер қалдықтың төменгі көздерінен қоспалардың таралуы үшін қолайсыз жағдай жасайды. Зиянды заттар атмосфераның жер үсті қабатына жинақталады және халықтың денсаулығы мен өсімдік жамылғысына теріс ықпал ететін құбылыстардың пайда болуына қатысады. Қала әуе кеңестігінің жағдайымен қатар біраз күрделі экологиялық мәселелер топырақ пен жер асты суының ластануына, қаланың сапалы ауыз суымен және су көзімен қамсыздандыруына, жасыл желектің сақталуы мен қалпына келтірілуіне, қала аумағының көріктендірілуі мен санитарлық күтілуіне байланысты.

Сондықтан экологияны жан-жақты жақсарту міндеті қала билігінің тұрақ назарында және соңғы жылдары ерекше маңыз бен нақты мәнге ие болды. Нақ осы тұрғыдан қала әкімі 1999-2015 жылдарға арналған Алматының экологиялық ахуалын сауықтырудың кешенді бағдарламасын әзірлеу туралы шешім қабылдады. Бұл бағдарлама "Таза ауа - Жанға дауа" (бұдан әрі ТАЖД) деп аталады. Бағдарлама І-сайланған Алматы қалалық Мәслихатының 1999 жылғы 14 мамырдағы ХІІ-сессиясының шешімімен бекітілді.

3. Мәселенің қазіргі күйін талдау

1999 жылы ТАЖТ бағдарламасын қабылдауға мұрындық болған Алматының экологиялық ахуалын талдау Алматы қаласы атмосферасының кейінгі ластануының формальдегидтің, фенолдың және азот қостотығының үлкен мөлшерде жиналғандығын анықтады. 1990-1997 жылдары ауада формальдегидтің өсу деңгейінің 1999 жылы ШЖК-дан 2,7 пайыздан 6,3 пайызға дейін, 1996 жылы 6,3 пайызға және 1997 жылы 5 пайызға өскендігі байқалды. Фенолдың орта жылдық жинақталуы іс жүзінде өзгерген жоқ, 1,7 -2,0 ШЖК деңгейінде қалды. Азот қостотығының орта жылдық жиналымы 1991-1997 жылдары ШЖК-дан 1,5-2,0 есеге асты.

Осының барлығы халықтың денсаулығына, қаладағы демографиялық ахуалдың нашарлауы мен өлім-жітімнің көбеюіне әсер етті. Бала туудың (1988 жылы 1000 адамға шаққанда 17,5 пайыздан 1997 жылы 10,6 пайызға дейін) және өлімнің жалпы артуы (1000 адамға шаққанда 8 пайыздан 11,5 пайызға дейін) төмендеуі халықтың жалпы табиғи өсімінің 1998 жылғы 9,5 пайыздан 0,9 пайызға дейін төмендеуіне алып келді. Алматы қаласы халқының табиғи өсімінің коэффициенті республика облыстарының арасында 1995 жылдан бастап

жағымсыз сипатта, яғни халық азайып келеді.

Халық өлімі себепкерінің құрылымында алғашқы орынды қан айналымы жүйесінің аурулары алып отыр, ал екінші орынды асқынған сипаттағы және оң сападағы жаңа сырқаттар, үшінші орынды жарақаттар мен уланулар емденуде. Қан айналымы жүйесінің сырқатынан өлімге ұшырау 1988 жылдан бастап 1,6 есеге, жаңа жұққан сырқаттардан 1,2 есеге, жарақаттар мен уланудан 2,1 есеге артты.

Алматы қаласының орташа ауруға шалдығуы 1988 жылдан бастап 1,3 есеге (1000 адамға шаққанда 1153,0 адамнан 1468,0 адамға дейін) өсті. Алғашқы сырқаттану 1,1 есеге өсті (725,0-ден 813,0-ке дейін). Балалардағы тыныс алу органдарының бастапқы сырқаты 725,3-тен 810,3-ке (11,7%) дейін ересектерде 206,8-ден 229,1-ге (10,9%) дейін өсті. Алматы қаласы тыныс органдарының бастапқы сырқаттану деңгейі бойынша ел аймақтарының арасында алғашқы орындардың бірі.

1998 жылдың алғашқы жарты жылдығында, 1997 жылдың осы мерзімімен салыстырғанда қаладағы халықтың бастапқы сырқаттануының өсуі 1000 адамға шаққанда 400,5-тен 445,2-ге дейін өсті.

1 т а б л и ц а
1992-1997 жылдардағы Алматы қаласы ауасы
ластануы индексі (АЛИ) өзгерісінің динамикасы

Көрсеткіштер	!1992	!1993	!1994	!1995	!1996	!1997
АЛИ5	15,0	16,8	16,7	12,3	15,9	12,5
АЛИ5 факт	3,0	3,7	3,3	2,7	3,2	2,5
АЛИ5 норма						
Республика қалаларының арасындағы						
дәрежелік орын	2	2	2	2	2	4

Мәліметтердің ақпараттық базасының жетілмеуі, атмосфералық ауаның құрамы мен сапасына бақылау әдістері мен құралдарының ескіруі, атмосфералық ауаның ластануына мемлекеттік және ведомстволық нүктелердің қысқаруы, бақылау жүйесі мен мобильді жылжымалы мониторинг құралдарының жоқтығы 1998 жылғы наурыздан бастап қаладағы атмосфералық ауа ластануының бақылау жүйесінің тоқырауына алып келді. Осы уақыттан бастап "Қазгидромет" РМҚК құрылымдарының атмосфералық ауаның ластануын бақылауының тоқтауына әкеліп соқтырды.

Халқы 1 млн. астам және жер сілкінісі және сел қаупі жоғары ауданда

орналасқан Алматы сияқты ірі қала үшін келісілген экономикалық және экологиялық саясатты жүргізу табиғи ортаның күйі туралы жеткілікті жедел ақпаратсыз мүмкін емес. Сондықтан қала қоршаған ортасының мониторингінің қазіргі жүйесін жетілдірудің объективті қажеттілігі туындап отыр.

Алматы қаласы әуе бассейнін негізгі ластаушысы автокөлік болып табылады, оның ластағыш заты жыл сайын өсуде. Егер 1991 жылы стационарлық ластану көздерінен (өнеркәсіптік) атмосфераға ортақ шығарылуы жылжымалы (автокөлік) көздерінен 37,2 мың тоннадан 144,2 мың тоннаны құраса, 1997 жылы қалдықтар тиісінше 16,3 мың тонна және 168,2 мың тоннаны құрады. Бұл жағдай көліктен зиянды қалдықтар шығуының есептемелік мәліметі, автотранспорт отынның пайдалану туралы нақты мәліметтің жоқтығынан төмендетілген болып табылады, сондықтан нақты мәліметті анықтау мүмкін емес.

Соңғы жылдары автокөлік құралдарының нысаны екі еседен аса өсті және 210 мың бірліктен асып отыр, оның үстіне қалада жүретін автокөлік құралдарының үлкен бөлігі ескірген болып табылады. Сонымен қатар ЖПБ мәліметтері бойынша қалаға күн сайын зиянды қалдықтар ескерілмейтін 50 мың басқа қала көліктері кіреді.

Автокөлік тек шыққан газбен ғана емес, атмосфераға, сондай-ақ жану кезінде оттегіні жоюымен де зиян келтіреді.

Автомобильдердің улы газдарында 200-ге жуық химиялық қосынды, оның ішінде ішінара әсер ететін көміртотығы бар. Қала әуе бассейнінің негізгі ластануының себебі двигательдегі отынның толық жанбауына байланысты болып отыр. Жағылған газдың құрамы тек отын түрімен двигатель жүйесіне емес, сондай-ақ көп жағдайда жылжымалы автомобильдің техникалық күйіне байланысты.

Бейтараптандырғыш қондырғылармен және катализаторлармен жабдықталмаған, ескірген үлгідегі автомобильдерде катализтік жану қондырғысын қатар енгізумен улы газдардағы зиянды қоспалар көлемін едәуір азайтуға мүмкін болып отыр.

Автомобильдің экологиялық қауіпсіздігі көлік ағынындағы автомобиль қозғалысының режиміне де байланысты. Алматы қаласында оның орталық бөлігінде тығыздық мөлшері өте үлкен, ол 4 км/км² құрайды, бұның өзі көлік қиылысындағы үлкен әбігершілікке алып келеді.

Жанар-жағар май (ЖЖМ) тиімді орналастыру мәселесі шешілмей қалып отыр. Қабылданған шешімдерге және ЖЖМ сапалы отындарын тасымалдау шараларына қарамастан, Алматы қаласының аумағында этиль бензинін жасырын тасымалдау әрекеттері орын алып отыр.

Автокөліктің зиянды қалдығын шығарудың сапалық өзгерісіне отынның мейлінше экологиялық қауіпсіз түрлеріне, атап айтқанда, газ тәріздес түріне

көшу қажет. Жылу көздерінен шығатын қалдықтар мәселесі өткір тұр. Соңғы жылдары сапасы төмен қондырғылар және тиісті қалдықтарды шығаруға бақылау әлсіреді.

1991-1997 жж. стационарлық көздерден зиянды қалдықтардың шығуының төмендеуі 1997 жылдан 16,3 мың тоннадан (2,3 есеге) төмендеуі байқалды. 1998 жылдың бірінші жарты-жылдығында стационарлық көздер 8,2 мың тонна ластағыш заттарды шығарды, бұл өткен жылдың осы мерзіміндегі зиянды қалдықтардың шығуынан 0,8 мың тоннаға артық.

2 т а б л и ц а

1991-1997 жылдардағы Алматы қаласы атмосферасы зиянды қалдықтары шығуының қарқыны

Көздер	! 1991 !	1992 !	1993 !	1994 !	1995 !	1996 !	1997 !	1п/г
	!	!	!	!	!	!	!	1998
Б а р л ы ғ ы								
Алматы қ. үшін	181,4	181,2	180,5	175,2	172,8	177,0	184,5	
С т а ц и о н а р л ы қ								
көздерден	37,2	32,2	31,5	26,8	19,2	18,0	16,3	8,2
Ж ы л ж ы м а л ы								
к ө з д е р д е н								
(автомобиль)	144,2	149,2	149,0	148,4	153,6	159,0	168,2	н/д
Ж ы л ж ы м а л ы								
к ө з д е р д і ң					ү л е с і			
(автокөлік)	79,5	82,3	82,5	84,7	88,9	89,8	91,2	

Стационарлық көздердің, қала атмосферасын ластайтындардың арасында "ТЭЦ-1" АПК, 200-ге жуық қазандық өнеркәсіптік және коммуналдық маңыздағы мекемелер, "Алматыжылукоммунэнерго" АҚ, АПК, ҚЖЖ және басқалар ерекше көзге түсуде. 1997 жылы қаланың барлық стационарлық көздерінен зиянды қалдықтардың шығуы олардың 46,5 пайызын және жалпы қалалық үлесті" 4,5 пайызын құрады.

3 т а б л и ц а

Алматының атмосферасына зиянды қалдық шығаратын негізгі стационарлық көздердің өлшемі

! Кәсіпорынның аталуы	!1993	!1994	!1995	!1996	!1997	!Қалдықтардағы
!	!	!	!	!	!	!үлес % (1997)
!	!	!	!	!	!	!-----

! ! ! ! ! ! Стацио-! ортак
! ! ! ! ! ! нарлық ! көлемде
! ! ! ! ! ! ! көздер !

1 !	2	! 3 !	4 !	5 !	6 !	7 !	8 !	9
1 "ТЭЦ-1" АПК	14,871	10,175	7,588	4,1				
	14,361	9,863	46,5					
2 АПК ҚЖС	3,502	1,551	1,489	0,8				
	3,262	1,288	9,1					
3 "Алматы жылу коммунал- энергетика" АҚ	1,065	1,343	1,407	0,8				
	1,176	1,287	8,6					
4 Локомотив депо	0,779	0,905	0,571	0,3				
	1,039	0,711	3,5					
5 "Құрылыс материалы" АҚ	0,924	0,500	0,408	0,2				
	0,737	0,418	2,5					
6 "Алматы әуежайы" АҚ	0,486	0,301	0,334	0,2				
	0,305	0,318	2,0					
7 ВЧД 7 депо жолаушылар вагоны	0,207	0,250	0,162	0,1				
	0,201	0,326	1,0					
Барлығы	21,836	15,026	11,959	6,6				
	21,083	14,215	73,4					

Қаланың көптеген ірі кәсіпорындарында өндіріс тоқтады немесе іркіліспен жұмыс істейді. Сонымен қатар өнеркәсіп аймағында ғана емес, қаланың бүкіл аумағында көптеген сан-салалы шағын кәсіпорындар пайда болды, олардың зиянды қалдықтар шығару деңгейі үлкен кәсіпорындардан кем емес, сөйтіп атмосфералық ауаның ластану деңгейін төмендетуде.

Алматының ерекше табиғи-климаттық жағдайы қала электр көлігін, әсіресе, қаланың негізгі жолдары мен табиғи маңызы бар нысандарына баратындарын дамыту қажет.

Метроны пайдалану беру және қала көлігінде трамвай мен троллейбустың үлесін көбейту, отынмен жүретін көлікті пайдалануды және тиісінше зиянды қалдықтың шығуын азайтуға тиіс.

Электр көлігінің энергия тұтынуын және аймақтағы энергия тапшылығын ескере отырып, энергия үнемдейтін және энергия орналасатын технологияны енгізу қажет.

Атмосфералық ауаның ластануы су мен топырақты айтарлықтай нашарлататын бірден-бір факторлар. Ағынды канализацияның жоқтығынан,

өзендер тазартылмаған сумен ластануда.

Әуе бассейнінің жағдайына қала аумағын маңызды рөлі болып табылатын және санитарлық-гигиеналық, ауа қорғау міндетін атқаратын жасыл желек үлкен ықпал етеді (ауаның оттегімен толығуы, оның зиянды қалдықтардан тазаруы, температура режимі мен ауа ылғалдылығының ықпалдығы және т.б.).

Қазіргі уақытта Алматы қаласы көгалдандыру бойынша барлық нормативтік көрсеткіштердің орындалмауымен көзге түсіп отыр. Жалпы пайдаланылатын жасыл желек қала аумағының 3 пайызын құрайды, бір тұрғынға 6,9 ш.м. келеді (бірінші кезекте нормативтің 57 пайызы және есепті мерзімде нормативтің 28 п а й ы з ы) .

Көптеген бақтар, саябақтар, көше бойындағы ағаштар нашар күйде және көгалдандырудың бірыңғай жүйесімен үйлестірілмеген. Жапырақты ағаштардың негізгі бөлігі ескірген және қолайсыз ауа-райында адамдардың денсаулығы мен өміріне елеулі қауіп төндіреді. Соңғы жылдары көгалдандыру барысы ағашты кесу деңгейінен едәуір қалып отыр, бұл әсіресе, ағаштар 20-30-шы жылдарда отырғызылған көшелерге қатысты. Созымдылығы 980 км арық жүйесі, 680 км төсемді арықтарды қоса алғанда жаңартуды қажет етеді.

Жинақталған тәжірибе қала экологиялық мәселесінің "Қазақстан-2030" даму Стратегиясында қойылған тиісті міндеттегі жаңа экономикалық қатынастарға құрылуға және өнімділігі жоғары, экологиялық қауіпсіз технологияны, өндірісті, қондырғы мен тауар өндірісін енгізуді ынталандыруға бағытталған нормативтік-құқықтық базаны қайта қарау арқылы қол жеткізілуге тиіс. ТАЖД бағдарламасының негізгі принциптері - экономикалық ынталандыруды дамытуға т и і с .

Алматы озық инженерлік-техникалық қызметкерлері, экологтары, маркетологтары, экономистері, ғылыми лабораториялары, сертификаттық орталығы, озық конверсиялық қондырғысы, республика бойынша дамыған инвестициялық, инновациялық, ақпараттық және білім инфрақұрылымы бола отыра, елде қаланы көгалдандыру жүйесін алғашқы болып шешуге қабілетті.

Қаланың еркін кәсіпкерлік мәртебесі ынталандырушы салықпен, энергия үнемдегіш тауарларды, технологияны енгізумен, Қазақстан бекіткен энергия тиімділігі Еуропа Хартиясы мен энергия үнемдеу туралы заңда қарастырылған энергия көздерін пайдалану мен нығайтуға тиіс.

Сонымен қатар Бағдарлама қала аумағын экологиялық аудандастыру мен экологиялық жол берілген жүктеме көлемін ескере отырып, нақты қала құрылысы саясатын жүргізуді қарастырады. Сол үшін Алматыға құрылыс салу мен жоспарлаудың тиісті тәртіптерін әзірлеу қарастырылуда.

Бағдарламаны іске асыру экологиялық мәселелерді шешу басымдығын анықтайтын тұрақты даму үшін қоршаған ортаны қорғау бойынша іс-әрекеттің

ұлттық жоспары жобаларымен бірге жүргізілуге тиіс.

Бағдарлама 1999-2015 жылдарға арналған. 1999-2001 жылдың I-тоқсаны қорытындысы бойынша ТАЖД шараларының тиімділігіне кешенді талдау жүргізілді.

Әрине, осы кезеңде қаланың экологиялық ахуалы түбегейлі жақсарған жоқ. Алайда, кейбір көрсеткіштер бойынша оң үрдіс байқалды. 2000 жылы 1999 жылмен салыстырғанда қаланың бір тұрғынына шаққандағы зиянды қалдық 0,194 т/адамнан 0,152 т/адамға, жалпы өнімнің бірлігінде 0,864-тен 0,959 кг/теңгеге азайды. Табиғи су көздеріндегі су қоршауының жалпы көлемі 36,33 млн. текше метрге, суды пайдалану 42,23 млн. текше метрге, ал су өткізу 21,7 млн. текше метрге азайды. Қала полигонында орналасатын қатты тұрмыстық қалдық саны азайды.

Бағдарламаның кейбір басқа бағыттары бойынша да ілгерілеушілік бар. Алайда, жалпы межелеген шараларды жүзеге асыру жеткіліксіз ілгеріледі, ал көптеген шаралар бойынша ешбір алға басушылық болған жоқ. Талдау көрсеткеніндей, Бағдарламаның қолданылу мерзімінде жоспарланған 62 шараның 35-і, яғни 56 пайызы орындалды.

Мұндай жағдай бірнеше себеппен, оның ішінде ТАЖД бағдарламасы кейбір ережелерінің өзгерген шаруашылық-экологиялық ахуалға, сондай-ақ жаңа нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес келмеуімен түсіндіріледі. Атап айтқанда, көрсетілген мерзімде төмендегі заңдар мен Үкімет қаулылары қабылданды.

1. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 9 маусымдағы "Қоршаған орта гигиенасы жөніндегі іс-әрекеттің Ұлттық жоспарын бекіту туралы" Қаулысы ;

2. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 25 маусымдағы "Қазақстан Республикасында бағдарламалар әзірлеу Тәртібін бекіту туралы" Қаулысы ;

3. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 7 наурыздағы "2000-2002 жылдарға арналған Үкіметтің іс-әрекет Бағдарламасын іске асыру жөніндегі шаралар Жоспарын бекіту туралы" N 367 Қаулысы ;

4. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы" Заңы (Мәслихаттар мен әкімияттардың құзыреті);

5. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 27 шілдедегі "Аймақтық қаржы орталығы ретіндегі Алматы қаласын дамыту тұжырымдамасы туралы" N 1014 Қаулысы .

Осы құжат талаптарын және өзгерген ахуалды ескере отыра, Алматы қалалық Мәслихаты 2001 жылғы 26 қыркүйектегі шешімімен Алматы қаласының әкімияты мен Алматы қалалық аумақтық қоршаған ортаны қорғау басқармасына

Бағдарламаға түзету енгізу жөнінде ұсыныс жасады. Осы нұсқа енгізілген түзетудің нәтижесі болып табылады.

ТАЖД бағдарламасының құрылымы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2000 жылғы 25 маусымдағы "Қазақстан Республикасында бағдарламалар әзірлеу Тәртібін бекіту туралы" Қаулысының талаптарына сәйкестікке келтірілді. Бағдарламадан бұрын орындалған шаралар шығарылды, сонымен қатар олар ағымдық сәттегі жаңа өзекті талаптармен толықтырылды. Атап айтқанда 2002-2003 жылдардағы іс-әрекет жоспары жан-жақты пысықталды.

4. Бағдарламаның мақсаты мен міндеті

ТАЖД бағдарламасының басты мақсаты - Алматының қоршаған ортасы мен экологиясының тазаруын жақсарту, табиғи кешендердің тозуына жол бермеу және қалпына келтіру, халықтың денсаулығын нығайту, үйлестірілген экологиялық және әлеуметтік-экономикалық қажеттілікті қамсыздандыру.

Елеулі ықпал ететін факторларды жүйелі талдау негізінде қойылған мақсатқа жету үшін мына міндеттер анықталды:

- қала әуе бассейніне зиянды қалдықтың шығуын қысқарту;
- су ресурстарын сақтау мен ластанудан қорғау, су үнемдеу, ауыз суының сапасын жақсарту, шағын өзендерді сақтау бойынша шараларды күшейту;
- экологиялық шиеленісті әлсіретуге бағытталған Алматының инфрақұрылымы мен көгалдандырылуын жетілдіру және жер ресурстарын тиімді пайдалану;
- табиғат ахуалын жақсарту, жасыл желек көлемін өсіру;
- денсаулықты жан-жақты қорғау және халық өмірінің жайлылығын көтеру.

5. Бағдарламаның негізгі бағыттары және жүзеге асыру механизмі (түзетулерді ескере отырып)

2002-2015 жж. арналған ТАЖД бағдарламасын іске асыру шараларының түзетілген жоспары ХХІ ғасырдың ауқымды талаптарына сай келетін 7 бөлімнен тұрады. Негізінен бұл шаралар алғашқы кезектегі маңызы бар және жедел сипатта.

I. АТМОСФЕРАЛЫҚ АУАНЫ ҚОРҒАУ

Бұл бөлімге автокөлік, жылу энергетикасы, өнеркәсіп кәсіпорындары бойынша шаралар енгізілді.

Автокөлік

Автокөлік құралдарының қала табиғи ортасына зиянды қалдықты шығаруды төмендетудің ұсынылған шаралары халық арасында экологиялық білімді насихаттауға, автокөлікке қызмет көрсету саласын дамытуға, жол қозғалысы жағдайын жақсартуға, экологиялық таза көлік санын арттыруға, сертификацияланған автотөртотқын отынын пайдалануға негізделген.

Ш а р а л а р :

- Алматының әуе бассейнін көліктің лақтау себептерін талдауды жүргізуді және қоршаған ортаға автокөліктің жағымсыз ықпалын төмендету шараларын әзірлеуді;

- сертификацияланған арнайы техникалық қызмет станциялары желісін құру және бақылау-реттеу нүктелерінің желісін кеңейту есебінен көлік құралдарының техникалық күйін жақсарту үшін жағдай жасауды;

- сапасы жоғары автототр отынын пайдалануды;

- автокөлік құралдарын кезеңмен улы газдардағы зиянды қалдықтар көлемін төмендететін тиімді құралдармен жабдықтауды;

- газ тәріздес отынды пайдалануға көлікті көшіру үшін жағдай жасауды;

- көлік қозғалысын басқаруды оңтайландыруды қарастырады, атап айтқанда:

- "Қала" АСБ, көлік түйістері құрылысын жетілдіру, көлік-мініп-түсіру тораптары желісін жетілдіру;

- автототильдерді сақтау мен қою үшін ғимараттар желісін дамыту (паркингтер салу);

- жолаушылар көлігінде электр көлігінің үлесін көбейту.

Жылу энергетикасы

Алматы әуе бассейнінің ластануына байланысты қаланың негізгі экологиялық мәселелерінің бірі жылу көздерінен шығатын қалдықтар болып табылады. Олардың көпшілігінің тозығы жеткен.

Қаланың жылу энергетика кешеніндегі экологиялық шиеленісті төмендету табиғи газ сияқты экологиялық таза отынды пайдаланғанда ғана мүмкін. Осыған байланысты II-сайланған Алматы қалалық Мәслихаты XV-сессиясының шешімімен ТАЖД бағдарламасының 2.4 және 2.5 тармақтарын орындау 2005 жылға дейін шегерілді, таяу уақыттағы Бағдарламаның негізгі міндеті қазандық агрегаттарын қайта жабдықтау болып табылады. ТАЖД бағдарламасы мынадай бірінші кезектегі шараларды қарастырады:

- ТЭЦ-1 қазандық агрегаттарына жаңа эмульгаторлар қоюды;

- ТЭЦ-1-дегі ескірген қазандық агрегаттарын ауыстыруды;

- әртүрлі бағыныстағы қазандықтарды экологиялық талаптарға сай жаңа қондырғылармен жабдықтауды;

- тау бөктері аймағы қазандықтарын электрмен жылытуға көшіруді.

Сонымен қатар отынның әр түрімен жұмыс істейтін қазандық агрегаттары мен қазандықтарды қалдықтардан нормативті тазалануын қамтамасыз ететін тазалау қондырғыларын қолдануға баса назар аударылды.

Өнеркәсіп кәсіпорындары

ТАЖД бағдарламасында кәсіпорындар мен ұйымдардың табиғат қорғау заңнамасын сақтауы жөнінде шаралар қарастырылды.

Ерекше қауіпті заттарды пайдалану кезінде экологиялық шиеленісті

төмендету мәселесіне баса назар аударылды. Халықаралық стандарттарға сәйкес ISO 14000 EMAS 9000 сериялы қоршаған ортаны қорғауды басқару жүйесін енгізу - меншіктің әртүрлі нысанындағы өнеркәсіп кәсіпорындарының алдында тұрған маңызды міндеттерді бірі.

II. ҚАЛДЫҚТАРДЫ ҰҚСАТУ

Қазіргі уақытта қатты тұрмыстық қалдықтарды (ҚТҚ) тасылымын ұйымдастырудағы жағдай ұшыға түсті. ҚТҚ басқару саласындағы негізгі мәселелер мыналар:

- қатты қалдықтармен жұмыс істеу бойынша заң мен өзге нормативтік-құқықтық актілердің жоқтығы. ҚТҚ-ның пайда болу және дәрежелік нормасы белгіленбеген;

- қайталама шикізат компоненттері бойынша ҚТҚ-ны жеке жинау жүйесінің жоқтығы;

- қалдықтарды ұқсату бойынша инфрақұрылым мен өндірістік қуаттың әлсіздігі;

- қауіпті, улы өндіріс қалдықтарын ұқсату мен көму жөніндегі полигонның жоқтығы;

- Қарасай ауданында бұрыннан бар ҚТҚ полигонын жаңалау қажеттігі;

- бұрынғы ретсіз ҚТҚ үйінділері бұзған жерді тыңайту қажеттігі.

ТАЖД бағдарламасы мына шараларды қарастырады:

- қажетті нормативті құжаттаманы әзірлеу;

- қатты тұрмыстық қалдықтарды жинаудың жаңа жүйесін енгізу;

- өнеркәсіптік улы қалдықтарды ұқсату мен көму жөніндегі полигон салу мәселесін шешу арқылы улы қалдықты басқару жүйесін ұйымдастыру;

- тозған жерді тыңайту;

- қайталама шикізатты ұқсату жөніндегі өндірісті кеңейту.

III. АУЫЗ СУ РЕСУРСТАРЫН САҚТАУ ЖӘНЕ СУ ҮНЕМДЕУ

"Алматыдағы су пайдалануды экологияландыру" жобасы шегінде химиялық, биологиялық, микробиологиялық көрсеткіш бойынша қала су нысандарын экологиялық ахуалына тексеріс жүргізілді. Оның қоршаған ықпалы шекарасында Алматы су ресурстарының сапасына кешенді баға берілді, қар-мұз суы сапасының нашарлағандығы атап көрсетілді.

Шағын өзендер суының ластануы өнеркәсіп кәсіпорындары, ұйымдар мен мекемелер, өзендердің су қорғау аймақтарында орналасқан елді-мекендерден жіберілетін ағынды су ықпалынан болады. Қаланың санитарлық тазалау нысандары жер асты және жер үсті суын ластау көзі болып отыр.

Бұл бөлім мынадай қосалқы бөлімшеден тұрады:

- жер үсті суын қорғау;

- жер асты суын қорғау;

- с у ү н е м д е у .

Бағдарламада қала су ресурстарының экологиялық ахуалын тұрақтандыруға мүмкіндік беретін шаралар қарастырылған. Осыған байланысты Алматының шағын өзендерін қорғау қалпына келтіру және сауықтыру бойынша шаралар күшейту қажет.

Негізгі бағыттары мыналар:

- Алматыда шаруашылық-тұрмыстық ағынды суларын каналдандыруды жүргізу;

- бұрыннан сумен жабдықтау және су өткізу желілерін жаңарту;
- шағын өзендердің су қорғау аймағын құру (табиғат қорғау аумағынан кәсіпорындарды, ұйымдар мен мекемелерді әкету, арналарды тазалау және қалпына келтіру және т.б.);

- сел мен сырғымадан қорғауды күшейту.

IV. ҚАЛА ҚҰРЫЛЫСЫ

ҚАЛА ҚҰРЫЛЫСЫ

Экологиялық қала құрылысының теңдігін сақтау қаланы дамытудың өзекті мәселесі болып отыр. Бұл мәселені қала құрылысы саясатын белсенді "экологияландыру" арқылы ғана шешуге болады.

Осыған байланысты мына шаралар қарастырылды:

- Алматы қаласы қоршаған ортасының аумақтық кешенді схемасын әзірлеу;
- қаланың орталығын экологиялық әдістерді пайдалана отырып қалыптастыру бағдарламасын әзірлеу (аула, орам, көше және т.б.);

- Алматы қаласының аумағындағы жүйелі арық желісі мен жасыл желекті суару жүйесін құру;

- экологиялық туризмді дамыту үшін жағдай жасау.

КӨГАЛДАНДЫРУ

Алматыда қалалықтардың өмір жағдайының жайлылығы көп жағдайда қаланың жасыл желегіне антропогендік жүктеменің түсуіне байланысты.

ТАЖД бағдарламасы жасыл желектерді қалпына келтірудің, жаңалау мен сақтаудың, қала келбетін бақ-қала ретінде қалыптастырудың жүйелі ұстанымын әзірлеуді қарастырады.

ЕРЕКШЕ ҚОРҒАЛАТЫН ТАБИҒИ АУМАҚТАР

ТАЖД бағдарламасы ерекше қорғалатын табиғи аумақтағы өсімдік және хайуанаттар әлемі нысандарын қорғау мен қалпына келтіру бойынша табиғи-ғылыми негіздемені жүргізуді қарастырады. Ал осы шараларды жүзеге асыру мына міндеттерді шешуге мүмкіндік береді:

- аймақтың флорасы мен фаунасының биологиялық әртектілігін сақтауды қамсыздандыру;

- рекреациялық аймақтардың инфрақұрылымын дамытуды қамсыздандыру.

V. ЭКОЛОГИЯЛЫҚ КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУДЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЫНТАЛАНДЫРУ

Экономикалық ынталандыру жүйесі табиғатты пайдалануға экологиялық-экономикалық көзқарастарды жетілдіруге бағытталған.

Осы бөлімнің басым шаралары мыналар:

- бүгінгі технологияның ақпараттық базасын дамыта отыра, экологиялық таза технология орталығын құру;
- экологиялық кәсіпкерлікті экономикалық қолдау жөнінде ұсыныстар әзірлеу.

VI. МОНИТОРИНГТЕР, КАДАСТРЛАР

Адам мен қоршаған ортаның өзара байланыс мәселесін шешу үшін қала қоршаған ортасы мониторингінің жүйесін жетілдіруге негізгі шаралар бағытталған.

Бағдарлама мыналарды қарастырады:

- Алматының қоршаған ортасының жағдайын зерттеу мен бағалау бойынша ғылыми-практикалық шараларды жүргізу;
- қоршаған ортаның орта сапасын бақылауды техникалық қамсыздандыру;
- Алматы қаласында экологиялық мониторингтің бірыңғай жүйесін (ЭМБЖ) жүзеге асыру.

Осы ЭМБЖ екі деңгейде құрылады (нысандық және жергілікті) және мынаны қамтиды:

- Қоршаған орта жағдайы туралы бастапқы ақпарат жинау.
- Талдау зертханалары.
- Барлық деңгейде ЭМБЖ ақпаратын автоматты өндеудің ақпараттық-талдау орталығы.
- Экологиялық ақпаратты қорыту.
- Экологиялық ахуалды дамытуды болжау.
- Шешім қабылдау үшін ұсыныс әзірлеу.

VII. ЭКОЛОГИЯЛЫҚ АҒАРТУ МЕН БІЛІМ

Осы салада ТАЖД бағдарламасында қарастырылған шаралар мектепке дейінгі жастан бастап халықтың барлық жіктеріне үздіксіз экологиялық білімді қамтамасыз етеді. Қоршаған ортаны қорғау саласындағы эколог-мамандардың кәсіби біліктілігін көтеру мен мамандарды қайта даярлау бірінші кезектегі міндет болып табылады.

Экологиялық білімді әдістемелік және ақпараттық-талдаулық қамсыздандыру, қала халқының экологиялық дүниетанымын қалыптастыру үшін ақпарат желісін кеңейту маңызды міндет болып табылады.

Бағдарламаны жүзеге асыру механизмі

Бағдарламаны жүзеге асыруға тұрақты бақылауды Алматы әкімияты мен АҚАҚОҚБ жүргізеді. Олар белгіленген тәртіппен тиісті мерзімде бағдарлама шараларын орындалуы туралы есеп береді. Есеп беру және талдау материалдарын Алматы қаласы әкімі орынбасарларының бірі басқаратын Бағдарламаның үйлестіруші кеңесі қорытады. Кеңес отырысы қажеттілік бойынша тоқсанынан кемінде бір рет өткізіледі. Үйлестіру кеңесі Бағдарлама шараларының орындалуына тікелей жауап беретін кәсіпорын, ұйым және мекеме басшыларының есебін тыңдай алады; мақсаттық нұсқаулар, ұсыныстар әзірленеді.

Әрбір жарты жылдың қорытындысы бойынша Бағдарлама үйлестірушілері Алматы қаласының әкімияты мен Алматы қаласының Мәслихатына шаралар жоспарының іске асу барысы туралы хабарлайды. Жыл сайын орындалған шаралар тиімділігінің экологиялық-экономикалық бағалануы жүргізіледі.

Әрбір екі жылдан кейін Бағдарламаны іске асыру барысына кешенді талдау жүргізіледі, қалалық Мәслихаттың бекітуіне түзету жөнінде ұсыныстар әзірленіп енгізіледі.

6. Қажетті ресурстар мен қаржыландыру көздері

Бағдарламалық шараларды жүргізу республикалық, қалалық бюджеттерді, экологиялық қорларды, кредиттерді, шет елдік және отандық инвестицияларды, кәсіпорындар қаражатын қоса алғанда әртүрлі қаржыландыру көздерінің едәуір қаражатын талап етеді.

Бағдарламада қойылған міндеттерді шешу қаржы, адам және техника ресурстарын үйлестіргенде ғана ықтимал. Алматы қаласы білікті инженерлік-техникалық қызметшілерге, экологтарға, экономистерге, ғылыми зертханаларға, сертификациялық орталықтарға дамыған инновациялық, инвестициялық, ақпараттық және білім құрылымына, озық конверсия қондырғыларына ие бола отыра, Қазақстан Республикасында бірінші болып үлкен қала жүйесінің экологиялық ахуалын сауықтыру міндетін шешуге қабілетті.

ТАЖД бағдарламасын қаржыландырудың жалпы көлемі 2002-2003 жылдың мерзімінде шамамен 49270,4 теңгені құрайды, оның ішінде көздер бойынша:

республикалық бюджет	-	1309,3
қалалық бюджет	-	5844,2
инвестициялық қаражат	-	40769,2
кәсіпорындардың жеке		
қаражаты мен өзге бюджеттен		
тыс қаражат	-	1347,7

7. Бағдарламаны жүзеге асырудан күтілетін нәтиже

ТАЖД бағдарламасында қарастырылған шаралар кешенін жүзеге асыру Алматы қаласының қоршаған ортасын сауықтыру мен оның халқының

денсаулығын сақтауды алға жылжытуда жаңа серпін береді.

Экологиялық шиеленісті азайтуға негізгі мұрындық болатын шара ең алдымен, автомобиль көлігінен шығатын зиянды қалдықты азайту есебінен атмосфералық ауаның қорғау жөніндегі шараларды бірінші кезекте жүзеге асыру маңызды болмақ. Бұл - қала экологиясының басты мәселесі, Бағдарламада автокөлік жөніндегі шаралардың ең іргелі тарауы болуы да сондықтан.

"Алматы қаласының қалалық әуе бассейнін көліктің ластауы" ТАСИС бағдарламасы бойынша жүзеге асырылатын жоба ерекше құнды. Жоба нәтижесі ахуалды бағалаумен қатар қаланың ауасына автокөліктің жағымсыз ықпалын төмендету жөніндегі алдағы практикалық жұмыстың ұсынылған бағыттарымен

д е ұ т ы м д ы б о л ы п о т ы р .

Автомобильдердің техникалық күйін жақсарту жөніндегі бағдарламалық шараны іске асыру қолданымдағы экологиялық стандарттардың сақталуына бақылауды күшейту улы заттың жалпы көлемін азайтуға мүмкіндік береді. Автомобиль отынының сапасын жақсартуға, автомобильдерді газға көшіруге, электр көлігін дамытуға, тазартқышты, катализаторды енгізуге және улы газдар мен заттарды төмендетудің өзге шараларына бағытталған шаралар қызмет етеді. Осы жұмыстың бәріне ғылыми және жүйелі сипат беру Бағдарламада құру көзделген көліктегі қоршаған ортаны қорғау, технологиялық құралдарды сынау әдістері жөніндегі зерттеу орталығына үлкен демеу болар еді.

Көлік ағындарын басқаруды оңтайландыру, жаңа көлік түйістерін салу және жол жамылғыларын жаңарту жөніндегі шаралардың да экологиялық маңызы зор. Көрсетілген шаралардың практикалық нәтижесінен қала жолдарындағы автомобиль тығындарын жоюға және зиянды қалдықтарды азайтуға мүмкіндік

б е р е д і .

Жылу энергетикасында қаланың негізгі энергия көздерін газға көшіру әуе бассейнін тазартудағы басты қадам болмақ. Алайда бұл мәселені шешу объективті себептер бойынша 2005 жылдарға шегерілді. Сондықтан жақын жылдары энергетикадағы экологиялық мәселелерді бірінші кезекте АПК жылу электр станцияларын техникалық жабдықтау, тау бөктері аймағындағы қазандықтарды электр қазандықтарына біртіндеп көшіру, ескірген қазандық қондырғысын айырбастау, жылу көздерін отынның экологиялық таза түрлеріне

к ө ш і р у а р қ ы л ы а л у ғ а б о л а д ы .

"Өнеркәсіп кәсіпорындары" кіші бөлімшесінде қаланған шараларды орындау бірқатар өндіріс технологиясында қолданылатын әртүрлі улы заттарды сақтау мен пайдаланудың сенімділігін көтеруді, төтенше жағдайда ауыр экологиялық салдарды ауыздықтауды қарастырады. Шекті жол берілетін нормативтік қалдықтарға қол жеткізу қала кәсіпорындарының зиянды қалдықтар шығаруын төмендету жөніндегі шараларында көрсетілген.

Алматы қаласы үшін қалдықтарды ұқсату мәселесі өткір болып отыр. Бұл бөлімнің шаралары ең алдымен қатты тұрмыстық қалдықтарды жинаудың, әкету мен ұқсатудың барынша жетілген жүйесін ұйымдастыруға бағытталған, олар қала аумағындағы санитарлық тазалықты жақсартуға мүмкіндік береді. Улы өнеркәсіп қалдықтарын ұқсату мен көму мәселесін шешу топырақтың ластануын азайтады және жер асты суының ластануын төмендетеді. Қайталама шикізатты ұқсату саласындағы экологиялық кәсіпкерлікті, табиғи ресурстарды тиімді пайдалануға мүмкіндік береді, ҚТҚ полигондарындағы жүктемені азайтады. Ең салмақты нақты нәтижелер өндіріс қалдықтарын жинау мен әкету және өндірісінің кешенді бағдарламасын ("Алматы қаласының қатты қалдықтарын басқару" жобасы) жүзеге асырудан алынуға тиіс.

ТАЖД бағдарламасының Алматының шағын өзендерін қорғау жөніндегі шараларын жүзеге асыру жер үсті суының сапасын сақтау, сел және сырғыма құбылыстарының қауіпті салдарын төмендетуге мүмкіндік береді.

Қала ағынды су арналарын өткізу жүйесін тазалау, ғимараттарын ауыстыру жер асты суының ластануын қысқартады. Су үнемдеу технологиясын енгізу және шаруашылық-тұрмыстық және өнеркәсіп ағындарын толық тазалау су нысандарындағы экологиялық ахуалды тұрақтандырады. Қала су құбыры жүйесінің сенімділігін дамыту мен көтеру жөніндегі межелеген шаралар шағын қабатты құрылыстың бірқатар аудандары мен жаңа қала құрылысын игеруге, су сапасына оң ықпал етеді.

"Қала құрылысы" бөліміндегі шаралар топтамасы ең алдымен, халық өмірінің жайлылығын көтеруге, экологиялық таза демалыс аймағын кеңейтуге және жасыл желек егу көлемін арттыруға бағытталған. Алматының бақ-қала ретінде келбетін қалпына келтіру басты міндет. Ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды құру мен дамыту қаланың ландшафттық және биологиялық әр тектілігін дамытуға мүмкіндік береді. Ағынды канализацияның әзірленген схемасын жүзеге асыру селитебтік аумақтан, өнеркәсіп аймағы мен автожолдардан жер үсті ағындарын жиналуын қамтамасыз етеді.

Алматы қаласының тиімді мониторинг жүйесін құру басқару органдарына қоршаған ортаның күйін бақылау саласында бірыңғай қала саясатын жүргізуге, материалдарды талдауға және қала табиғи ортасының сапасын болжауға мүмкіндік береді.

Тұрақты экологиялық білім беруді жүргізу Алматы қаласының экологиялық қауіпсіздігін қамсыздандыру жөніндегі шаралар тиімділігін көтереді.

1999-2015 жылдарға арналған "Таза ауа - жанға дауа" Алматы қаласының экологиялық ахуалын сауықтырудың кешенді бағдарламасы шараларының жоспары<*>

Ескерту: 1.11.1 тармағының 3, 4, 5 тармақшаларының күші 2015 жылға дейін уақытша тоқтатылды - III сайланған Алматы қалалық Мәслихатының VI сессиясының 2004 жылғы 20 сәуірдегі N 54 шешімімен .

! Шаралардың !Орындаушы!Орын-!Меже-!Қаржылан-! Күтілетін !Бақылаушы

р/с!	аталуы	!	!	дау	!лен-	!дыру	көзі!	нәтиже	!	орган
!	!	!	!	мерзі!	ген	!	!	!	!	!
!	!	!	!	мі	!баға	!	!	!	!	!
!	!	!	!	!	млн.	!	!	!	!	!
!	!	!	!	!	теңге!	!	!	!	!	!

1	!	2	!	3	!	4	!	5	!	6	!	7	!	8
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

I. Атмосфералық ауаны қорғау

АВТОКӨЛІК

1.1."Автокөлік Мүдделі 2002- 16,6 Инвести- Автокөліктен Алматы құралдарының қызметтер, 2015 млн.\$ циялар, шығатын әкімиаты, қоршаған ұйымдар, қала зиянды АҚАҚОҚБ орта мен кәсіп- бюджеті, қалдықтарды Алматы орындар, кәсіпо- төмендету қаласы шетел рындар бойынша халқының компани- қаражаты шаралар денсаулығына ялары жүргізу

ж а ғ ы м с ы з

ы қ п а л ы н

т ө м е н д е т у "

ж о с п а р ы н

і с к е а с ы р у ,

оның ішінде*

1.1.1."Алматының DHV 2001- 1,0 ТАСИС Әуе АҚАҚОҚБ әуе Consul- 2002 млн. Инвести- бассейнін бассейнін tants ЕВРО циялар ластауға көліктің (Нидер- оның бағдар- автокөлік ластауы" ланды) ішінде: ламасы ықпалын ТАСИС бойынша бағалау; бағдарламасы Еуропалық қалыптасқан бойынша Одақтың ахуалды жоба әзірлеу "Қазги- инвести- қалыптастыру

- Алматы "Атмосфера-сында" РМК* 2002 115 циялары бойынша
жұмыс ЕВРО ұсыныс
мониторинг зерттеу
жүргізу институты
- Көлік "НИИТ" 2001- 30
құралдарының ЖАҚ * 2002 мың
күйін ЕВРО
- Көлік "НИИТ" 2001 5
ағынының ЖАҚ * мың
тығыздығын ЕВРО
- Отын сапасын "НИИТ" 2002 40 мың
зерттеу ЖАҚ * ЕВРО
- Халықтың "Рахат" 2001- 15 мың
хабардар ТВ * 2002 ЕВРО
- Қоғамдық BILE- 2001 4,5
пікірді SIM- мың
зерттеу INTER- ЕВРО
- NAL* NATIO -

1.2

Мемлекеттік

экологиялық
стандарттарға
сәйкес
көрсеткіштерге
дейін бар
автокөліктің
техникалық
күйін

жақсарту

- 1.2.1.Автокөлік "Ұлттық 2002- 0,8 Қала Табиғатты АҚАҚОҚБ
** құралдарына ЦЭЖС" 2003 бюджеті қорғау
техникалық ЖАҚ бойынша
қызмет Алматы мемлекеттік
көрсету мен филиалы, стандарттар

жөндеу,	"НИИТ"	және
диагностика	ЖАҚ	пайдалану
бойынша		бойынша
қызметтерді		ТБ-ға
сертификаци-		сәйкестікке
ялау		автокөліктің
механизмін		отын
әзірлеу		аппаратурасының
		к ү й і н
		к е л т і р у
		(а т м о с ф е р а ғ а
		қ а л д ы қ
		ш ы ғ а р у
		н о р м а с ы)

Атмосфералық ҚІБ ЖПБ

1.2.2.ГОСТ-қа	ауаға	АҚАҚОҚБ
** сәйкес		автокөліктен
автокөліктен		шығатын
шыққан газдың		қалдыққа
улылық		бақылауды
нормасына		күшейту

б а қ ы л а у д ы

к ү ш е й т у ,

с о л ү ш і н : *

- жылжымалы	Конкурс	2003-	20,0	Қала
лабораторияны		2004		бюджеті

ж а б д ы қ т а у

- мына	"Алматы-	2002-	3,0	Қала
бағыттардағы	экоқұры-	2003		бюджеті

магистральдар-	лыс"	МКК
д ы Б Р Н - м е н		Қ І І Б
б ұ р ы н ғ ы		Ж П Б

б а л а л а р ғ а

қ о с ы м ш а

э к о л о г и я л ы қ

" с ү з г і л е р д і "

ұ й ы м д а с т ы р у :

- Қаскелең-Алматы,

Я с с а у и ;

- Т а л ғ а р - А л м а т ы
(Қ ұ л ж а т а с
ж о л ы м е н Ү А Қ
қ и ы л ы с ы) ;

- Қ а р а ғ а н д ы - А л м а т ы
(Б і р і н ш і М а м ы р

мұнай базасы)

1.2.3.Автокөлік Автокәсіп- "БРН 180,0 Кәсіп- Улылық Көлік
кәсіпорындар орын және туралы орын нормасына және
мен тұрақ тәртіп" қаражаты ықтимал коммуни-
стационарлық иелері бекітілг. бақылауды кация
автотұрақтарда кейін көбейту департа-
Б Р Н м е н т і

ұ й ы м д а с т ы р у
(" Б Р Н т у р а л ы
т ә р т і п к е "

сәйкес)*

1.2.4.Бағытқа Қалалық Тұрақты - Кәсіп- Қала автобус
шығарда жолаушы- орын паркінің
жолаушы лар қаражаты техникалық
автокөлігінің бағытына күйі мен
техникалық қызмет экологиялық
күйіне көрсете- сипаттамасын
өндірістік тін заңды жақсарту
б а қ ы л а у д ы ж ә н е ж е к е

күшейту тұлғалар

1 . 3 . С а п а л ы

о т ы н д ы

п а й д а л а н у :

"Ұлттық Автомобиль Көлік
1.3.1."Мұнай ЦЭЖС" ЖАҚ 2002- отынының және
** өнімдерін Алматы 2003 сапасын коммуни-
әкелуге, филиалы жақсарту кация
сақтау мен Конкурс департа-
өткізуге менті
бақылауды АҚАҚОҚБ,
ұйымдастыру Қал.СЭБ

т у р а л ы "

Е р е ж е г е

с ә й к е с

о т ы н

с а п а с ы н а
б а қ ы л а у
ж ү й е с і н

жетілдіру
1.3.2.Газ Конкурс 2002- 1,6 Қала Газ тәріздес -"
** тәріздес отынды 2003 бюджеті отынды
автокөлікте о.і. автокөлікте
пайдалануға 2002 0,6 қолдану үшін
даярлық жағдай жасау

м а қ с а т ы н д а
г а з қ ұ ю
с т а н ц и я л а р ы н
о р н а л а с т ы р у
с х е м а с ы н

әзірлеу *
1.4.Улы газдағы Автокә- 2002- 20,0 Кәсіп- Атмосфераға Көлік
зиянды сіпорын 2005 орын зиянды және
заттардың каражаты қалдықтың коммуни-
көлемін шығуын кация
төмендететін төмендету департа-
қондырғы мен менті

а в т о к ө л і к т і
ж а б д ы қ т а у
б о й ы н ш а
ж ұ м ы с т ы

жалғастыру *
1.5.Көлікте Конкурс 2003 1,0 Қала Орталық Алматы қ.
** қоршаған бюджеті құру шартын әкімиаты,
ортаны анықтау АҚАҚОҚБ

т е х н о л о г и я л ы қ
қ о р ғ а у д ы ң ,
с ы н а қ ө т к і з у
қ ұ р а л д а р ы ,
ә д і с т е р і
б о й ы н ш а
қ а л а л ы қ
з е р т т е у

О Р Т А Л Ы Ғ Ы Н
Ұ Й Ы М Д А С Т Ы Р У Ғ А

ТЕН әзірлеу

1.6.Көлікте сынақ Конкурс 2004- 15,0 Қала Жаңа Алматы қ.
** құралдарының, 2005 бюджеті технологияны әкімдіаты,
әдістерінің енгізу АҚАҚОҚБ

ж ә н е қ о р ш а ғ а н
о р т а н ы
т е х н о л о г и я л ы қ
қ о р ғ а у д ы ң
қ а л а л ы қ з е р т т е у

орталығын құру

1.7. К ө л і к

қ о з ғ а л ы с ы н

б а с қ а р у д ы

оңтайландыру

1.7.1.Көлік- "Қалақұ- 2002- 4,0 Қала Көлік- Көлік
отырғызу рылысын 2003 бюджеті отырғызу және
тораптарында жобалау тораптары коммуни-
қалыптасқан орталығы" желілерін кация
желілеріне ЖАҚ дамыту департа-
талдау жүргізу"НИИТ" ЖАҚ жоспары менті
(ТЖ станциясы, ҚІІБ ЖПБ
метрополитен, АҚАҚОҚБ

а в т о с т а н ц и я л а р ,

б а з а л а р ,
қ о ғ а м д ы қ
орталықтар,
тұрғын үй
құрылысы),
көлік-отырғызу

К ө л і к
ж ә н е
коммуни-
кация
департа-
менті

т о р а п т а р ы

желілерін және
транзиттік

Алматы қ.
әкімдіаты

к ө л і к т і ң
а й н а л м а
магистральдарын
д а м ы т у
б а ғ д а р л а м а с ы н
ә з і р л е у *

- Бағдарламаны жүзеге асыру	Конкурс	2004-2015	Бағдарламаға сәйкес	Қала бюджеті	Көлік-отырғызу тораптары желілерін дамыту
жоспары					
1.7.2.Автомобильдерді сақтау мен қоюға арналған тұрақжайды	"Қала-құрылысын жобалау орталығы" ЖАҚ	2004-2005	4,0	Қала бюджеті	Автокөлікті сақтау мен қоюға арналған тұрақжайды орналастыру схемасы
орналастыру схемасын әзірлеу және түгендеуді жүргізу					
1.7.3.Аудандарда паркингтер құрылысын	Алматы монтаж фирмасы жүргізу:	2002	300,0	Инвестициялар	Паркингтер желісін құру
- әуежай					"Имсталь-ком-1"
- "Заңғар" СҮ	* "Паркинг"	2002-	330,0	Кәсіп-	Кәсіп-
- Алматы-II вокзалы	ЖШС *	2003		орын	қаражаты
- Алматы-I вокзалы	Құрылыс салушы *	2004		Смета	Кәсіп-бойынша орын
- Көк базар	* кәсіпорын				қаражаты
- Солтүстік шеңбер	* бойынша бюджеті	2005		Смета	Қала
1.7.4."Қала" автоматты басқару жүйесін жаңарту мен жетілдіруді жүргізу *	Конкурс	2002-2005	90,0	Қала бюджеті	Автомобиль Көлік және магистраль-дары мен коммуникация түйіспелер-кация департаменті ҚІІБ ЖПБ Көріктен-
тығынын жою; діру					

1.7.5.Көлік "Көрік- 2002- Қала зиянды департа-
түйіспеле- тендіру" 2015 бюджеті қалдықтарды менті
рінің АҚ азайту АҚАҚОҚБ
құрылысын Конкурс

жүргізу,
оның ішінде: *

- Фурманов к.-	2005	2000,0
Әл-Фараби д. *		д.
- Сейфуллин д.-	2005	16000,0
Рысқұлов д. *		д.
- Саин к.-	2003	4000,0
Райымбек д. *		д.
- Саин к.-	2006	2300,0
Төлеби к.		д.
- Төлеби к.-		
Сейфуллин д.		
- Әуезов-	2005-	Смета
Райымбек-	2015	бойынша

Рысқұлов
және басқалар

эстакадасы

1.7.6.Қала Конкурс 2002- 2,2 Қала Көлік Көрік-
магистраль- 2003 бюджеті қозғалысын тендіру
дарының жол оңтайландыру департа-
жамылғысын менті
жаңарту мен ҚІІБ ЖПБ

жетілдіруді

жалғастыру *

1.7.7.Қаланың "Қалақұры- 2003- Смета Қала Велосипед АҚАҚОҚБ
кешенді лысын 2004 бойынша бюджеті қозғалысын
көлік жобалау дамыту үшін
схемасын орталығы" жағдай жасау
әзірлеу ЖАҚ

кезінде
велосипед
жолын
жасауды

қарастыру *

1 . 8 . Қ о ғ а м д ы қ

э л е к т р к ө л і г і н

дамыту. *

1.8.1.Алматы метрополитені І-ші кезегінің құрылысын аяқтау *	"Алматы-метро-құрылыс" АҚ	2001- 536 2006, млн.\$ оның ішінде: 2001 3,5 млн.\$	Респуб. Автокөлік жүктемесін азайту бюджеті, инвести-циялар	Құрылыс департаменті Экономика комитеті
--	---------------------------	---	---	---

1.8.2.Қала электр көлігі жүйесін көлік ағыны тығыздығын ескере отырып, бас жоспарға	"Алматы-электро-транссервис" КМК	2002- 100,2 2005 млн.\$ Инвести-циялар 2002- 157,9 2003 165,0	Қала Троллейбус және трамвайдың жаңа бағыттарын пайдалануға	Көлік және коммуни-кация департаменті беру
---	----------------------------------	---	---	--

с ә й к е с да м ы т у д ы
ж а л ғ а с т ы р у
(т р о л л е й б у с ,

трамвай) *

ЖЫЛУЭНЕРГЕТИКАСЫ

1.9.Қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік-әдістемелік құжатына түзету *	Конкурс	2002- 3,0 2003 о.і. 2002 1,0	Қала Нормативтік-құқықтық құжаттаманы бүгінгі экологиялық талаптарға сәйкестікке	Энергия үнемдеу департаменті АҚАҚОҚБ
--	---------	------------------------------	--	--------------------------------------

келтіру

1.10.Алматы бас жоспарының негізінде электр көздерін дамыту және мыналарды қарастыра	"Энергия" институты, ҚазНИПИ-энергопром, Конкурс	2002- 20,0 2003	Кәсіп-орын қаражаты жылу және	Алматы қаласын Алматы қ. әкімдігі электрмен жабдықтаудың кешенді схемасын әзірлеу
--	--	-----------------	-------------------------------	---

о т ы р а , э н е р г о

- к ө з д е р і н
 е с к е р е о т ы р ы п ,
 қ а л а н ы ж ы л у м е н
 ж а б д ы қ т а у д ы
 д а м ы т у д ы ң
 к е ш е н д і с х е м а с ы н
 ә з і р л е у : *
- г а з т ә р і з д е с
 н е м е с е о т ы н н ы ң
 б а с қ а д а ш а р т т ы
 э к о л о г и я л ы қ
 " т а з а " т ү р л е р і н
 п а й д а л а н у ғ а
 қ а з а н д ы қ
 а г р е г а т т а р ы н
 к ө ш і р у ;
- м о р а л ь д ы қ ж ә н е
 ф и з и к а л ы қ т ұ р ғ ы д а н
 е с к е р г е н қ а з а н д ы қ
 а г р е г а т т а р ы н
 а у ы с т ы р а о т ы р а ,
 а у д а н д ы қ ж ә н е
 в е д о м с т в о л ы қ
 қ а з а н д ы қ т а р д ы
 т е х н и к а л ы қ
 қ а й т а ж а б д ы қ т а у ;
- т а у б ө к т е р і н
 а й м а қ т а р ы н д а ғы
 қ а з а н д ы қ т а р д ы
 э л е к т р м е н
 ж ы л ы т у ғ а к ө ш і р у ;
- д ә с т ү р л і е м е с
 э н е р г е т и к а н ы
 д а м ы т у ;
- к о м м у н а л д ы қ
 с е к т о р ғ а
 т е р м о р е т т е г і ш
 қ о н д ы р ғ ы н ы

1.111.

ТЭН

негізінде

жылу және
электрмен
жабдықтаудың
кешенді схемасы
мен техникалық
қайта жабдықтау
жоспарларын
кезеңмен іске

асыру *

1.11.1. Жылу АПК, 2002- Смета Кәсіп- Зиянды Энерго
энергетикасы "АЖКЭ" 2005 бойынша орын қалдықтардың кешен
нысандарын АҚ,БЖК, қаражаты шығынын бөлімі,
табиғи газға қазандық азайту АҚАҚОҚБ
көшіру * иелері
- Бар газ "Алматы- "- Смета Кәсіп- "-
құбырлары интергаз" бойынша орын
жаңалауды қаражаты
жүргізу . *
- Газға "Алматы- 2004- "- Қала "-
көшірілген интергаз" 2005 бюджеті
қазандықтар ЖАҚ
аймағында
орта қысымдағы
газ құбырларын
салу және
жаңарту . *
- қазандықтарды "АЖКЭ" 2005 "- Қала "-
табиғи газға ЖАҚ б. бюджеті
көшіру. * Бағыныс- Кәсіп-
тылығы орын
бойынша қаражаты
кәсіп-
орындар
мен ведом-
стволар
- АПК: ТЭЦ-1, АПК 2005 160,0 АПК ШЖК көтеру,
БЖК газға б. қаражаты техникалық-
көшіру. * экономикалық

- ТЭЦ-2 газға көшіру.	АПК б.	2005	1000,0	АПК	көрсеткіштерді
1.11.2. Энергия көздерін техникалық					Энерго кешен бөлімі
		қ а й т а ж а ң а е н г і з у .		ж а б д ы қ т а у , т е х н о л о г и я *	
- ТЭЦ-1 N 10 қазандық агрегатына жаңа эмульгатор орнату.	АПК, ТЭЦ-1	2001	25,0	АПК	Күл -"- оның қаражаты, ұстағыш ішінде Қала тиімділікті 10,0 бюджеті 99,4%-ға дейін көтеру
- ТЭЦ-1 N 11 қазандық	АПК, ТЭЦ-1	2003	32,0	АПК	-"- қаражаты
		а г р е г а т ы н а э м у л ь г а т о р о р н а т у .		ж а ң а	
- ТЭЦ-1 моральдық және физикалық	АПК, ТЭЦ-1	2006- 2015	4000,0	АПК	Энергия қаражаты қондырғысын жаңарту
		т ұ р ғ ы д а н қ а з а н д ы қ а г р е г а т т а р ы н а у ы с т ы р у .		е с к і р г е н *	
- Сынақ ретінде АТЭЦ-2 коллекторынан берілетін жылу бергіш температурасын	АПК	2002- 2003	-	АПК	Жылу -"- қаражаты пайдалануды азайту есебінен қалдықты төмендету
		к ө т е р у к ө ш у , Б Ж К т ө м е н д е т у		р е ж и м і н е б ұ л ж ү к т е м е с і н ж ә н е п а й д а л а н у д а н с у ж ы л ы т у қ а з а н д ы ғ ы н ш ы ғ а р у .	
1					

- Мектеп, Қазандық 2002- 100,0 Қала Атмосфералық АҚАҚОҚБ
 аурухана, иелері 2005 бюджеті ауаға аудан
 поселке Иелер қалдықтарды әкімиат-
 қазандықтарын қаражаты төмендету тары

ж ә н е б а с қ а

в е д о м с т в о л ы қ

қ а з а н д ы қ т а р д ы

б а р ы н ш а

э к о л о г и я л ы қ

таза отынға

АҚАҚОҚБ

к ө ш і р у д і е с к е р е

о т ы р ы п ,

э к о л о г и я л ы қ

т а л а п қ а с а й ж а ң а

қ о н д ы р ғ ы л а р м е н

ж а б д ы қ т а у д ы

жүргізу *

1.11.3. Отынның АПК
 сан алуан
 түрімен жұмыс

2001- Смета АПК Нормативтік АҚАҚОҚБ
 2002 бойынша қаражаты көрсеткішке
 қол жеткізу

к е з і н д е қ а л д ы қ т ы

н о р м а т и в т і к

т а з а л а у д ы

қ а м т а м а с ы з

е т е т і н т а з а л а у

қ о н д ы р ғ ы с ы н ы ң

жобасын әзірлеу

1.11.4. ТЭН Қазандық
 әзірлеу және иелері
 т а з а л а у
 катализаторларын
 немесе сұйық

2002- Смета Иелер Қазандық-
 2005 бойынша қаражаты тардағы
 з и я н д ы
 қалдықтарды
 азайту

о т ы н д а ж ұ м ы с

і с т е й т і н

қ а з а н д ы қ т а р

з и я н д ы қ а л д ы ғ ы н

т ө м е н д е т е т і н ө з г е

қ о н д ы р ғ ы л а р д ы
е н г і з у д і

камсыздандыру						
1.11.5 Тау бөктеріндегі қазандықтарды	Қазандық иелері	2005 д.	Смета бойынша	Иелер қаражаты	Энерго кешен бөлімі	
э л е к т р м е н ж ы л ы т у ғ а						
көшіру *						
1.11.6 Тұтынушы жағына жылу энергиясын босатудың	Кәсіп-орындар, ұйымдар, ПИК	2002-2015	Смета бойынша	Тұтынушы-лар қаражаты	Энергия үнемдеу департа-менті	
(т ұ т ы н у д ы ң) а в т о м а т т ы қ р е т т е г і ш і н						
енгізу *						
1.11.7. Дәстүрлі емес энергетиканы дамыту *					Энергия үнемдеу департа-менті	
- Балама энергия көзін пайдалану	Конкурс	2004-2005	1,5	Қала бюджеті		
б а ғ д а р л а м а с ы н ә з і р л е у *						
- "Медеу" шатқалындағы Кіші Алматы	"ГЭСэнер-го Алматы" ЖШС	2001	3,0	Қала бюджеті	Энерго кешен бөлімі	
ө з е н і н д е Г Э С с а л у Т Э Н ә з і р л е у						
- Жобаны іске асыру	Конкурс 2005 мың\$	2002-2005	625,0	Инвести-циялар	-"	
1.11.8. Жеке секторды газдандыру жұмысын жалғастыру *	"Алматы-интергаз" АҚ	Жыл сайын	15,0/жыл	Тұтыну-шылар қаражаты	Атмосфе-ралық ауаға	Энерго кешен бөлімі қалдық-тарды

төмендету

1.12. ПРООН/ГЭФ	Энергия	2001- 10,0	Алматы	Алматы қ.
жобасын және	үнемдеу	2004 млн.\$	қаласында	әкіматты
ҚР Үкіметінің	департа-	(әзір-		энергия
Қазақстанда	менті,	леме)		көзін
ыстық сумен	АҚАҚОҚБ,			тиімді
және жылумен	ҚазНИПИ-			пайдалану
	жабдықтауда		энергопром,	
	энергияны		А П К ,	
	барынша	тиімді	"Қазтранс-	
пайдалану			газ" Ж А Қ ,	
ықтималдығын			"АЖКЭ" А А Қ ,	
дамыту			"ҚазНИИ-	
	бағдарламасын		энергетика"	
(Алматыда			А Қ	
		к ө р с е т і л і м		
	аймағын	құру)		
	әзірлеуге	іке		
	асыруға			

жәрдемдесу

ӨНЕРКӘСІПТІК КӘСІПОРЫНДАР

1.13. Техногендік	2002- Смета	Кәсіп-	Қоршаған	ТЖ
және табиғи	2010 бойынша	орын	ортаға	жөнінд.
сипаттағы		қаражаты	зиянды	АҚБ,
төтенше жағдай		әсерді	АҚАҚОҚБ,	
кезінде		төмендету	қал.СЭБ	
		экологиялық		
		шиеленісті		
	азайту	мақсатында		
	қала	кәсіпорында-		
	рында	зиянды		
	заттарды	қауіпсіз		
		пайдалану		
	бойынша	шаралар		
	әзірлеу	және		

жүзеге асыру

1.14. Кәсіпорын-	"Экологи-	2002- Смета	Кәсіп-	Кәсіпорын-	ТЖ
дардағы	ялық	2005 бойынша	орын	дардағы	жөнінд.
қауіптерді	қауіпті		қаражаты	қауіптерді	АҚБ,
басқарудың	нысандар		басқаруды	АҚАҚОҚБ,	

автоматты	тізбесіне"	қамсыздан-	қал.СЭБ
жүйесін	сәйкес	дыру	
әзірлеу	және	кәсіпор-	
енгізу	ындар		
1.15. ИСО 14000	Қала	2002- Смета	Кәсіп- Қоршаған АҚАҚОҚБ
және EMAS 9000	кәсіп-	2015 бойынша	ортаны "Ұлттық
сериясының	орындары	қаражаты	қорғау ЦЭЖС"
халықаралық		бойынша	Алматы
стандарттарына		міндеттерді	филиалы"
сәйкес Алматы		шешуге	ЖАҚ
қаласы			жүйелі
кәсіпорындарында			көзқарас
	қоршаған	ортаны	
	қорғауды		
	басқарудың		
	жүйесін	енгізуді	
қамсыздандыру			
1.16. Әзірленген	Қала	2002- Смета	Кәсіп- Атмосфералық АҚАҚОҚБ
жобаларға	кәсіп-	2015 бойынша	орын ауаның
сәйкес	орындары	қаражаты	ластануын
экологиялық		нормативтерге	төмендету
қол жеткізу			- "-
	бойынша	жұмыс	
	жүргізу,	оның	
ішінде:			
1.16.1.АЗТМ ЖАҚ	"АЗТМ"	2002 0,145	-"- Қалдықты
№ 12 цехында	ААҚ		жылына
шаңнан тазарту			1,71 т.
қондырғысын			төмендету
	жаңартуды		
жүргізу			
1.16.2."Бахус" АҚ	"Бахус" АҚ	2001- 3,2	-"- ШЖК-ге
компрессорлық		2002	қол
цехында суару			жеткізу
конденсатын			
жөндеу			
1.16.3 "Эйр	"Эйр	2004 1,106	-"- Қалдықтарды
Қазақстан" ЖАҚ	Қазақ-	д.	жылына

бояу камерасына стан"	7,88 т.					
қалдықтар үшін ЖАҚ	төмендету					
м а т а	с ү з г і ш і н					
орнату						
1.16.4 "Маргарин" "Алматы 2003 Смета -"- Шаң -"-						
зауытының екі марга- д. бойынша қалдықтарын						
көзіне шаңды рин төмендету						
т о қ т а т а т ы н	з а у ы т ы "					
агрегат орнату АҚ						
1.16.5. Газ "Алматы 2001- 0,2 -"- Қалдықты АҚАҚОҚБ						
қайтару қ. 2002 жылына						
жүйесіне ЖЖМ Халықа- 7,8 т.						
ыдыстарының ралық төмендету						
г а з д ы қ	ә у е ж а й ы "					
т ү й і с п е с і н	А А Қ					
орнату						
1.16.6. Цехтарды "Поршень" 2005 Смета -"- Қалдықтарды АҚАҚОҚБ						
(ЧЛЦ-1 және АҚ д. бойынша төмендету						
Ч Л Ц - 2)						
и н д у к ц и я л ы қ						
п е ш т е р і н	қ ұ й м а					
ө н д і р і с і н е						
а у ы с т ы р ы п ,						
ж а ң а л а у д ы						

жүргізу

II. ҚАЛДЫҚТАРДЫ ҰҚСАТУ

2 . 1 .	Н о р м а т и в т і к -					
	қ ұ қ ы қ т ы қ				б а з а ғ а	

қосымша:

2.1.1."Қатты АҚАҚОҚБ 2002	Алматы қ.	Алматы қ.				
тұрмыстық	қатты тұрм.	әкімнаты				
қалдықтармен	қалдықтарды					
жұмыс істеудің	басқару					
уақытша	жүйесіндегі					
тәртібін"	тәртіптерді					
бекіту және	жетілдіру					
енгізу *						
2.1.2. "Өндірістік "Тәртіп" 2003	Кәсіп- -"-	АҚАҚОҚБ,				
қалдықтармен КМК	орын	қал.СЭБ				

жұмыс істеудің

қаражаты

у а қ ы т ш а

т ә р т і б і н "

б е к і т у

ж ә н е

енгізу *

2.1.3. Қатты

"Тәртіп"

2003

-"-

Алматы қ.

тұрмыстық

КМК

әкімиаты

қалдықтардың

Кәсіп-

қ ұ р а л у ,

о р ы н

ж и н а қ т а л у

ж ә н е

ұ қ с а т у

н о р м а с ы н

енгізу *

2.1.4. Алматы қ. АҚАҚОҚБ

2002 0,5

Қала

Алматыда

Алматы қ.

** үшін жарамсыз қал.СЭБ

бюджеті сынабы бар

әкімиаты

болған сынабы

приборлармен

бар приборларды

жұмыс істеуді

жинаудың,

реттеу

с а қ т а у

м е н

ұ қ с а т у д ы ң

у а қ ы т ш а

т ә р т і б і н

ә з і р л е у ,

б е к і т у

мен енгізу

2.2. Алматыда

"Тәртіп"

2003- 2971,0

Инвести- Қатты

Алматы қ.

тұрмыстық және КМК,

2010 оның

циялар

тұрмыстық

әкімиаты

өндірістік

басқа

ішінде:ЕБРР

қалдықтарды

қалдықтарды

кәсіп-

(20 млн. жүйелі

жинау мен

орындар,

\$)

басқаруды

әкету бойынша

Конкурс

құру

к е ш е н д і

б а ғ д а р л а м а н ы

ж ү з е г е

а с ы р у

(" А л м а т ы д а

қ а т т ы

қ а л д ы қ т а р д ы

б а с қ а р у "

ж о б а с ы) ,

оның ішінде: *

2.2.1. Қатты

2003- 1280,0

-"-

АҚАҚОҚБ,

тұрмыстық

2005

қал.СЭБ

				қ а л д ы қ т а р д ы			
				ж и н а у д ы ң		ж а ң а	
жүйесін енгізу *							
2.2.2. Алматыда		2003-	300,0	-"		АҚАҚОҚБ,	
артық түсіру		2010				қал.СЭБ	
				с т а н ц и я л а р ы н ы ң			
құрылысын салу *							
2.2.3. Қатты		2006-	1100,0	-"		АҚАҚОҚБ,	
тұрмыстық		2010				қал.СЭБ	
				қ а л д ы қ т а р д ы			
				к ө м е т і н		Қ а р а с а й	
				п о л и г о н ы ң			
жаңалау							
2.3. Улы		2002-				Қоршаған	
** қалдықтарды		2010				ортаның улы	
басқару жүйесін						қалдықтары мен	
ұйымдастыру		ластануын жою					
2.3.1. Қауіпті	Конкурс	2002	2,0	Қала	Улы қалдықтың	АҚАҚОҚБ,	
** өндірістік					бюджеті сапалық,	қал.СЭБ,	
және улы					сандық құрамын	ТЖ жөнінд.	
қалдықтарға					анықтау	АҚБ	
				т ү г е н д е у			
жүргізу *							
2.3.2. Өнеркәсіптік	Конкурс	2004	2,0	Қала	Улы қалдықтарды	Алматы қ.	
** улы қалдықтарды					бюджеті көметін	полигон әкімиаты	
к ө м е т і н						т у р а л ы	
полигонның						мәселелерді	
ТЭН-ін әзірлеу *		шешу					
2.3.3. Жарамсыз	"Сынап	2002-	5,0	Кәсіп-	Сынабы бар	АҚАҚОҚБ	
болған сынабы	плюс"	2003		орын	приборларды	қал.СЭБ	
бар приборлар	ЖШС				қаражаты	қазіргі	
мен бұйымдарды	және					деңгейде	
ұқсату	басқа					ұқсату	
ж ө н і н д е г і						ұ й ы м д а р	
				ө н д і р і с т і			
кеңейту *							
2.3.4. Радиоактив-	Конкурс	2002-	1,5	Қала	Радиоактивтік	АҚАҚОҚБ,	
** тік қалдықтардың		2003			бюджеті қалдықтар мен	қал.СЭБ,	
сақталуы мен					қоршаған	ТЖ жөнінд.	

ұқсатылуына				ортаның	АҚБ
бақылау және				ластану	
түгендеу жүргізу *				қаупін	
		төмендету			
2.4. Бұрынғы	Конкурс	2002-	10,0	Қала	Бүлінген
** рұқсатсыз		2003		бюджеті	жердің
үйінділерден					ластануын
бөлінген					болдырмау
жерлерді					циясы,
тыңайтуды					аудан
					әкіматтары
		ж ү р г і з у			*
- Қарасай		"Тәртіп"	2002-	15,0	Қала
ауданында	ҚМҚ		2003		бюджеті
	Қ Т Қ				к ө м у
					п о л и г о н ы н ы ң
					ж е р і н
					т ы ң а й т у д ы

бастау					
2.5.Санитарлық	АПК,	2001-	376,0	АПК	Қазіргі
қорғау аймағын	ТЭЦ-1	2003		каражаты	экологиялық
ұйымдастыра					талаптарды
отыра ТЭЦ-1					ескере отырып,
жаңа күл түсіру					күлді жинау
					циясы

нүктесін салу		мәселесін шешу			
2.6. Қайталама	Экономика	2002-Бизнес-	Қала	Қазіргі	Алматы қ.
шикізатты	комитеті,	2015 жоспар	бюджеті,	экологиялық	әкіматты
ұқсату бойынша	Шағын			кредит-	талаптарды
тиімді өндіріс	бизнес			тер	ескере отырып,
жобасын	департа-				күлді жинау
инвестициялау*	менті				
		мәселесін шешу			

III. АУЫЗ СУЫ МЕН СУ КӨЗДЕРІ РЕСУРСТАРЫН САҚТАУ

3.1. Н о р м а т и в т і к -
қ ұ қ ы қ т ы қ

базаға қосымша:				Алматы қ.
3.1.1. "Алматы қ. АҚАҚОҚБ	2002	"-	Қала	Қажетті
үшін су				бюджеті
пайдалану және				нормативтік
су өткізу				құжатты
				жасау

т ә р т і б і н "

			б е к і т і п ,		а р т ы н ш а	
			е н г і з у		*	
3.1.2. Алматы	Алматы қ.	2002-	0,5	Қала	-"	Алматы қ.
** қаласының су	Салық	2003		бюджеті		әкімидаты
қ о р ғ а у						к о м и т е т і ,
а й м а қ т а р ы						қ а л а -
м е н ш а ғ ы н						ж е р к о м ,
ө з е н д е р і н і н						С ә у л е т
ж а ғ а л а у д а ғ ы				с у		д е п а р т а -
қ о р ғ а у						м е н т і ,
ж и е к т е р і н і н						"Суканал"
ж е л і л е р і				ү ш і н		М К К
ж е р				с а л ы ғ ы		м е н
				т а р и ф т і		ө з г е р т у
				т у р а л ы		ұ с ы н ы с
				ө з і р л е у		ж ә н е
				е н г і з у		
3.1.3. "Алматы	Конкурс	2003	0,5	Қала	-"	Алматы қ.
** қаласының су				бюджеті		әкімидаты
қорғау жиектері						Қалажер-
м е н ш а ғ ы н						к о м
ө з е н д е р і						Б А Б В У
				а й м а қ т а р ы		
				т у р а л ы "		Е р е ж е н і
				ө з і р л е у		ж ә н е
бекіту						
Жер үсті суларын қорғау						
3.2."Алматы	АҚАҚОҚБ	2002		Қала	Бағдарламаны	Алматы қ.
қаласының				бюджеті	жүзеге асыру	әкімидаты
шағын					бойынша	шешім
					ө з е н д е р і "	
					б а ғ д а р л а м а с ы н	
				б е к і т у		*
3.3. Барлық	Конкурс	2002-	4,0	Қала	Алматының	АҚАҚОҚБ,
** қалдықтарға		2003		бюджеті	шағын	қал.СЭБ
жүргізілген						өзендерінің
түгендеу мен						ластануын
талдау нәтижесі						төмендету
б о й ы н ш а						б о й ы н ш а

				қ а у і п т і	
				н ы с а н д а р д а н	
			ш а ғ ы н	ө з е н д е р д і ң	
			т а б и ғ а т	қ о р ғ а у	
			ж и е к т е р і н	ш ы ғ а р у	
			б о й ы н ш а	б і р і н ш і	
				к е з е к т е г і	
			ж о с п а р д ы		
			қ ұ р а с т ы р у		*
3.4. "Алматының Кәсіп-кіші өзендері" орындар, және ұйымдар, нысандарды Конкурс шығару	2004-2010	163,2	Қала	Шағын өзендер Алматы қ. бюджеті, суының әкімидаты, Кәсіп- сапасын АҚАҚОҚБ, орын сақтау қал.СЭБ қаражаты	
				ж ө н і н д е г і	
			б і р і н ш і	к е з е к т е г і	
			ш а р а л а р	ж о с п а р ы н	
			ж ү з е г е	а с ы р у	
3.5. Жағалаудағы су қорғау жиектері мен арналарын күту және Алматы қаласындағы шағын өзендерде	2003-2004	34,0	Қала	Алматыда Алматы қ. бюджеті шағын әкімидаты, өзендер АҚАҚОҚБ бойынша бағдарламаны орындайтын құрылым құру	
			с у	қ о р ғ а у	
			ш а р а л а р ы н	і с к е	
			а с ы р у	ү ш і н	
			ш а р у а ш ы л ы қ		
			қ ұ р ы л ы м	қ ұ р у	
3.5.1. Шағын	Конкурс	2002-	10,0	-"	
** өзен арналарын тазалауды қамсыздандыру				2003	о . і .
	*			2002	5,0
3.6. Алматы қаласының бас МКК жоспары схемасына	2002-2003	1,5	Кәсіп- Канал Алматы қ. орындар желілерін әкімидаты мен жаңалауға ұйымдар әзірлеу		

сәйкес тау

қаражаты

б ө к т е р і
а й м а ғ ы н д а ғ ы
к а н а л и з а ц и я

ж е л і л е р і н
ж а ң а л а у ү ш і н

Т Э Н ә з і р л е у

3 . 7 .

Т а б и ғ и ж әне

т е х н о г е н д і к
с и п а т т а ғ ы т ө т е н ш е

ж а ғ д а й к е з і н д е

э к о л о г и я л ы қ

у ш ы ғ у д ы т ө м е н д е т у

3.7.1. Алматы ТЖ жөн.ҚР 2002- 5,0 Респуб. Су ТРҚОҚМ,
қаласы мен Агенттігі, 2003 бюджет тасқындарынан Алматы қ.
Алматы ҚР ҰҒА қорғайтын әкімиаты
облысында сел Конкурс шараларды
тасқындарынан әзірлеу

қ о р ғ а й т ы н
с т р а т е г и я м е н

б а с ж о с п а р д ы

ә з і р л е у

3.7.2. Тау аймағы ҚазГИИЗ 2004- 50,0 Қала Сырғыма ТЖ
жартастарындағы Конкурс 2005 бюджеті процестерінен жөнінд.
сырғыма қорғау АҚБ

п р о ц е с т е р і н

б о л д ы р м а у

ж ө н і н д е г і

ж ұ м ы с т а р д ы

ұ й ы м д а с т ы р у

(қ а л а ә к і м і н і ң

" Т Ж ж әне

т е х н о г е н д і к

с и п а т т а ғ ы

а п а т т ы е с к е р т у

ж ө н і н д е г і

қ о с ы м ш а ш а р а л а р

т у р а л ы "

2 1 . 1 1 . 9 8 ж .

N 1158 ш е ш і м і н е
с ә й к е с) *

- 3.7.3. Медеу "Қазсел- 2002- 30,15 Респ. Тоған Алматы қ.
тоғанына жөндеу денқор- 2003 бюджет сенімділігін әкімиаты
жүргізу * ғау" МБ көтеру
- 3.7.4. Белебай "Қазсел- 2002- 360,0 Респ. Сел ұстау "-
және Батарейка денқор- 2003 бюджет жөніндегі
өз. тіке сел ғау" МБ шаралар
ұ с т а й т ы н 6
г и д р о т е х н и к а л ы қ
ғ и м а р а т с а л у
- 3.7.5. Өзендердің "Қазсел- 2002- Респ. Арналардың ТЖ
бүкіл денқор- 2015 бюджет өткізу жөнінд.
созымдылығы ғау" МБ Қала қабілетін АҚБ,
бойында "Көрік- бюджеті көтеру, АҚАҚОҚБ,
арналары тендіру" тығындалу аудан
бойынша АҚ мен су әкіматтары
қалпына келтіру басуды
жұмыстарын ескерту
ж ү р г і з у , о н ы ң
і ш і н д е : *
- К. Алматы: "- 2002- 100,0 "-
- "Просвещенецтен" 2005 /жыл
д . ү . б а с т а п
" Б а л х а ш " д . ү .
д е й і н ;
- Оқушылар 2003- 265,442 Көрік-
сарайы ауданы; * 2006 тендіру
- Мақатаев к. департа-
б а с т а п м е н т і
Рысқұлов д. "Медеу"
д е й і н ; * М Ө К
- Р ы с қ ұ л о в д .
б а с т а п қ а л а н ы ң
с о л т ү с т і к
ш е к а р а с ы н а
д е й і н .
- Ү. Алматы: "- 2002- 137,0 "- "- ТЖ
- Әл-Фараби д. 2003 жөнінд.

б а с т а п А Қ Б ,
Сәтпаев к. АҚАҚОҚБ,
дейін; * аудан
- Сәтпаев к. әкіматтары

б а с т а п А б а й
д . д е й і н ; *
- Т ө л е б и к .
б а с т а п
Р ы с қ ұ л о в д .
д е й і н . *
- Есентай 2004- 137,0 -"- -"- -"-
- қ а л а 2 0 1 0

а у д а н д а р ы н д а
с у а й д а у
ж о л д а р ы н
ж ө н д е у ; *
- Сәтпаев к. 2003- 250,0
б а с т а п 2 0 0 5

Б ө к е й х а н о в к .
д е й і н қ а л п ы н а
к е л т і р у
(Ү А К - п е н
қ и ы л ы с ы) ; *
- С ұ л т а н , 2005 50,0
М о й к а , Қ а р а с у , д .

К а з а ч к а ,
П р я м у х а *
3.7.6. Созымдылығы Барто- 2002- 50,0 Респ. ҰАК-тың Алматы қ.
11,5 км ҰАК ғай су 2003 бюджет бұзылған әкіматты,
қала аймағын қоймасы учаскелерін АҚАҚОҚБ,
қалпына келтіру мен ҰАК-ты қалпына қал.СЭБ
бойынша пайдалану келтіруге
шараларды бойынша даярлық
анықтау басқару

Жер асты суларын қорғау
3.8. Су өткізу "Суканал" 2002- 261,0 Инвес- Жер асты АҚАҚОҚБ,
жүйесін (25 км) МҚК 2005 тия суларының қал.СЭБ
қала (1,8 ластануын
канализациясы млн.\$) азайту

ж ү й е с і н е
 к а н а л д а н б а ғ а н
 қ ұ р ы л ы с т ы
 қ о с у д ы қ о с а
 а л ғ а н - д а
 ж а ң а л а у д ы
 ж ү р г і з у *

3.9. Қалалық Кәсіпорын 2002- Смета Кәсіп- Қала АҚАҚОҚБ,
 канализацияға 2015 бойынша орын канализация-"Суканал"
 жіберудің қаражаты сына МҚК
 алдында жіберілетін
 бастапқы сулардың
 тазалауды ластануын
 жүргізе отыра, төмендету

А л м а т ы н ы ң б а р л ы қ
 к ә с і п о р ы н д а р ы н д а
 ө н е р к ә с і п т і к
 а ғ ы н с у л а р ы н
 т е х н о л о г и я л ы қ
 т а з а л а у д ы
 е н г і з у *

3.9.1. ТЭЦ-1 суын АПК 2002- 190,0 АПК Нормативтік АҚАҚОҚБ
 нормативтік 2004 қаражаты көрсеткіштерге
 тазалуды қол жеткізу

қ а м т а м а с ы з
 е т е т і н т а з а л а у
 ғ и м а р а т т а р ы н ы ң
 ж о б а с ы н ж ү з е г е
 а с ы р у

3.10. Өндіру "Дауыс-2к" 2002- 0,8 Респ. Алматы жер "Южказ-
 көлеміне АҚ 2003 бюджет асты суы недра" АҚ
 байланысты жер Конкурс орнының
 асты суы математикалық
 деңгейінің үлгісін түзету

а у ы т қ у б о л ж а м ы н
 е с к е р е о т ы р ы п ,
 ж е р а с т ы с у ы н ы ң
 А л м а т ы д а ғ ы
 о р н ы н ы ң

м а т е м а т и к а л ы қ
 ү л г і с і н
 а н ы қ т а у *

3.11. Гидрологиялық,"Алматы- 2003 5,0 Респ. Қаланың "Южказ-
 инженерлік- гидро- бюджет төменгі недра"
 геологиялық, геология" аудандарын АҚ,
 сәулеттік, АҚ, су басу қал.СЭБ,
 сейсмикалық және "Суканал" себебін АҚАҚОҚБ
 санитарлық МҚК, анықтау
 сипаттамаларды "Виведи
 ескере отырып, Уотер
 Алматы қ. Қазақстан"
 аумағындағы жер өкілдігі,
 асты суының Сейсмо-
 жиналу аймағына логия
 кешенді зерттеу институты,

жүргізу Конкурс

СУДЫ ҮНЕМДЕУ

3.12. Сумен "Суканал" 2002- 1840,0 Инвести- Ауыс су Энерго
 жабдықтау МҚК 2005 циялар ысырабын кешен
 желілерін азайту бөлімі

ж а ң а л а у *

3.13. Жеке есеп Суды 2002- 693,0 Суды Суды "Суканал"
 приборларын қолдану- 2005 қолда- жұмсауды МҚК
 орнату шылар нушылар үнемдеу
 жұмыстарын қаражаты

ж а л ғ а с т ы р у *

3.14. Алматыда "Суканал" 2002- Инвес- Халықты Алматы қ.
 ауыз сумен МҚК 2005 тициялар ауыз сумен әкімиаты,
 жабдықтау қамтамасыз қал.СЭБ
 жүйесінің ету

с е н і м д і л і к

д е ң г е й і н

к ө т е р у *

3.14.1. Аудандарда -"- -"- Смета -"-
 сумен тұрақты бойынша

ж а б д ы қ т а у д ы

ұ й ы м д а с т ы р у : *

- ша ғ ы н қ а б а т т ы

			қ а л а	қ ұ р ы л ы с ы		
			(" Ш а ң ы р а қ	1 - 6 " ,		
			" Д у б о к " ,	" Т а у г ү л - 3 " ,		
			" Ә й г е р і м " ,	" Ұ л ж а н " ,		
			" Ш к о л ь н и к - 1 , 2 " ,			
			" Д а р х а н " ,			
			" Қ а л қ а м а н - 2 , 3 " ,			
			" Д у м а н - 1 , 2 " ;			
- жаңа құрылыс	"Суканал" 2002-	Смета Инвес-	-"-		Энерго	
алаңын игеру	МҚК	2005 бойынша	тициялар		кешен	
("Мамыр" тұрғын					бөлімі	
			а у д а н ы ,	" А л ғ а б а с " п .		
			ш ы ғ ы с	ж а ғ ы ,		
			" П е р в о м а й к а "	п .		
			б а т ы с	ж а ғ ы) ;		
- қала шегіне	-"-	-"-	464,940	-"-	-"-	-"-
			к і р е т і н			
			п о с е л к а л а р			
			(" К и р о в " ,			
			" К ө к қ а й н а р " ,			
			" Ү ж е т " ,			
			" Д р у ж б а ")	с у		
			қ ұ б ы р ы н ы ң			
			қ а л а л ы қ			
			ж е л і л е р і н е			
			қ о с у	*		
3.14.2. N 19, 31, "Суканал"	2002-	135,8 Инвес-	Су		Энерго	
32, 34, 36, 41 МҚК	2005	тициялар	ресурстарын		кешен	
скважиналарының			тиімді		бөлімі	
су өткізгіш					пайдалану	
			т е г е р ш і г і н			
			т о қ т а т а	т ұ р у		
3.15. Қала	Кәсіп-	2004-	Смета	Кәсіп-	Су	АҚАҚОҚБ,
кәсіпорындарын-	орындар,	2006	бойынша	орын	ресурстарын	"Суканал"
да айналмалы	ұйымдар			қаражаты	тиімді	МҚК
сумен жабдықтау					пайдалану	
			ж ү е с і н	е н г і з у д і		
камсыздандыру						

IV. ҚАЛА ҚҰРЫЛЫСЫ

ҚАЛА ҚҰРЫЛЫСЫ

4.1. Алматы "Қалақұры-2001- 20,0 Қала Тер КСООС Алматы қ.
 ** қаласының лысын 2002 бюджеті әкімдігі,
 қоршаған ортасын жобалау АҚАҚОҚБ

қ о р ғ а у д ы ң о р т а л ы ғ ы "

а у м а қ т ы қ к е ш е н д і Ж А Қ

с х е м а с ы н ә з і р л е у

4.2. Экологиялық -"- 2004- 4,0 Қала Қала -"-
 көзқарастарды 2005 бюджеті құрылысын

пайдалана отыра ұйымдастыру

Алматы қаласының шараларының

қалалық ортасын жоспарына

қалыптастырудың сәйкес

тұжырымдамасын, тұжырымдама

бағдарламасын мен

зерттеу және бағдарлама

ә з і р л е у (а у л а ,

о р а м , к ө ш е , т ұ р ғ ы н

а л а ң ы , а й м а қ) *

4.3. Жасалсын: -"- 2005- 18,0 Қала Өнеркәсіптік- -"-
 - Алматы 2008 бюджеті экологиялық

қаласының паспорттарды

экологиялық жасау

қ а л а қ ұ р ы л ы с ы

а т л а с ы н ы ң

қ ұ р а м ы н д а

т а л д а м а л ы қ

ө н е р к ә с і п -

э к о л о г и я л ы қ

к а р т а л а р

с е р и я с ы ; *

- А л м а т ы

қ а л а с ы н ы ң

э к о л о г и я л ы қ

қ а л а қ ұ р ы л ы с ы

а т л а с ы н ы ң

қ ұ р а м ы н д а

э л е к т р о н д ы

к а р т а с ы б а р

ө н е р к ә с і п

э к о л о г и я л ы қ

п а с п о р т ы *

4.4. Әзірленсін: "Қала- 2003- 15,0 Қала Қаланың Көріктен-
- Алматы құрылы- 2004 бюджеті суару желісі діру
қаласының сын мен ағынды су департа-
аумағындағы жобалау канализациясы- менті
жасыл орта- ның құжаттарын
желектерді лығы" әзірлеу және
суару схемасы;* ЖАҚ, құру
- ағынды су Конкурс 2004- 15,0 Қала
канализациясы- 2005 бюджеті
н ы ң с х е м а с ы .

4.4.1. Әзірленген "Көрік- 2006- Смета Қала
схемаларды тендіру" 2010 бойынша бюджеті -"
жүзеге асыру * А Қ ,

К о н к у р с

4.4.2. Арық "Көрік- Жыл 15,0 Қала Бұрыннан -"
жүйесін жөндеу тендіру" сайын бюджеті бар арық
жұмыстарын АҚ жүйесін
жалғастыру * қалпына
к е л т і р у

4.5. Орталық-Іле ҚР МОН 2002- 4,5 Респ. Туристік АҚАҚОҚБ
ауданының геогра- 2003 бюджет рекреациялық
рекреациялық фия қызметтің
және туристік инсти- аумақтық
ресурстарының туты ұйымдасты-
тиімді игеруіне рылуының
бағалау жүргізу аймақтық
және оларды үлгісі

п а й д а л а н у

б о й ы н ш а ұ с ы н ы с

ә з і р л е у

4.6. Алматы Конкурс 2002 1,0 Қала Шаралар Жастар,
қаласы мен бюджеті жоспарын туризм
Алматы әзірлеу және
облысында спорт
туризмді депар-
ұйымдастыру таменті

бағдарламасын
әзірлеу *

4.6.1. Туристік "Медеу"	2002- 27,0	-"-	Бағдарламаны "Медеу"
экскурсиялық МКК	2006		жүзеге асыру МКК
және			- " -

рекреациялық
жұмыстарды

дамыту *

КӨГАЛДАНДЫРУ

4.7. Алматы	Конкурс	2001- 8,0	Қала	Көгалданған	Көрік-
қаласын		2002	бюджеті	аумақты жүйелі	тендіру
көгалдандыру		2003- Смета		дамыту	департа-
схемасын,		2015 бойынша		жөніндегі	менті
бағдарламасын				шаралар жоспары АҚАҚОҚБ	
әзірлеп,				Жасыл желек	
жүзеге асыру *				аясын кеңейту,	

Б А Қ - қ а л а
р е т і н д е г і

Алматы келбетін
қалпына келтіру

4.8. Қорық	"Желек-	2002- 1,5	Кәсіп-	Көшеттердің	Көрік-
шаруашылығын	құрылыс"	2010 жыл	орын	қажетті	тендіру
қалпына келтіру АҚ, Бас		сайын қаражаты	тұқымының,	департа-	
және сапалы ботани-			сыныбы мен	менті	
отырғызылған калық			бейімділерінің АҚАҚОҚБ		
материалдық бақ, Ғ ж			жеткілікті		
тұрақты шығуын ЖОМ			санын алу		

қамсыздандыру *

Тәжіри-

б е л і к -
к ө р с е т і -
л і м д і к
о р м а н
қ о р ы ғ ы ,
" Ц е н т р и с "
Ж Ш С

4.9. "Алматы	Конкурс	2002 0,5	Қала	АҚАҚОҚБ
қаласындағы				бюджеті

ағаштарды
амалсыздан

к е с у , к ү з е у
ж ә н е с а н и т а р л ы қ
к е с у ү ш і н
т ө л е м д е р д і
а н ы қ т а у
ж ө н і н д е г і у а қ ы т ш а
е р е ж е н і ң ә з і р л е у

және бекіту

ЕРЕКШЕ ҚОРҒАЛАТЫН ТАБИҒИ АУМАҚ

4.10. Табиғи- Конкурс 2001- 1553,2 Респ. ЕҚТА құру АҚАҚОҚБ,
ғылыми және 2005 оның бюджет туралы шешім қал.СЭБ
техникалық- о.і. ішінде:қала құруға даярлық
экономикалық 2002- 483,2 бюджеті
негіздеме 2003

ә з і р л е у ж ә н е
е р е к ш е
қ о р ғ а л а т ы н
т а б и ғ и а у м а қ т ы ң
д а м у ы н
қ а м с ы з д а н д ы р у *

4.11. "Баум "Алматы- 2001- 50,0 Респ. Ландшафтық АҚАҚОҚБ,
** тоғайы" ЕҚТА экоқұры- 2005 бюджет және қал.СЭБ
қорғау, күту лыс" МҚК, қала биологиялық
және қалпына Конкурс бюджеті әртүрлілікті
келтіру сақтау,
жұмыстарын өсімдік және
қалпына келтіру * хайуанаттар

ә л е м і н
қ а л п ы н а
к е л т і р у

4.12. "Нұрсұлтан- "Көрік- 2002- 138,0/ Қала -"- Көрік-
парк" тендіру" 2010 жыл бюджеті тендіру
дендропаркін АҚ, депар-
салу Конкурс таменті

4.13. "Медеу" "Медеу" 2010 244,0 Қала АҚАҚОҚБ,
мемлекеттік МТП д. бюджеті қал,СЭБ
табиғи паркін 2011- 300,0
дамыту мен 2015

к ү т у д і

қ а м с ы з д а н д ы р у
(М е д е у , Ш ы м б ұ л а қ ,
Б у т а к о в к а
ш а т қ а л д а р ы) *

4.14. Тізбеге Конкурс 2002- 2,64 Қала -"- АҚАҚОҚБ,
** сәйкес 2005 бюджеті қал.СЭБ

д е н д р о л о г и я л ы қ
н ы с а н д а р д ы
қ о р ғ а у м е н
с а қ т а у (N 2

қосымша)

V. ЭКОЛОГИЯЛЫҚ КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУДЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ
ЫНТАЛАНДЫРУ

5.1. Экологиялық Эконо- 2002- 0,5 Қала Табиғат Экономика
** саясаттың микалық 2005 бюджеті қорғау жөніндегі
экономикалық зерттеулер шараларын комитет,
құралдарын институты, қаржыландыру АҚАҚОҚБ
енгізу жөнінде Конкурс көзін толтыру
ұсыныс даярлау: мақсатындағы
- маркетабельдік ұсыныс

р ұ қ с а т т а р ;
- д е п о з и т т і
қ а й т а р ы м ж ү й е с і *

5.2. Экологиялық Эконо- 2002 -- Қала Муниципальдық АҚАҚОҚБ
муниципальдық микалық бюджеті банктің
банкті құру зерттеулер қажеттілігі
жөнінде ұсыныс институты туралы
даярлау * негіздеме

5.3. "Қоршаған Конкурс 2002 1,0 Қала Экологиялық АҚАҚОҚБ
** ортаны қорғау бюджеті сақтандыруды
туралы" ҚР дамыту

з а ң ы н а с ә й к е с
э к о л о г и я л ы қ
с а қ т а н д ы р у д ы
е н г і з у м е х а н и з м і н
ә з і р л е у *

5.4. Бүгінгі Конкурс 2002 0,5 Қала Қазіргі Алматы қ.
** технологияның бюджеті технологияны әкімшілігі
ақпараттық енгізу

базасын дамыта			мүмкіндігі		
отыра ,			экологиялық		
таза			технология		
орталығын			құру *		
5.5. Шағын	Шағын	2002- 0,5	Қала	Экологиялық	Алматы қ.
экологиялық	бизнес	2003	бюджеті	бизнесті	әкімшілігі
кәсіпкерлік	департа-			экономикалық	
субъектісін	менті			жағдай жасау	
экономикалық				үшін ынталандыру	
қолдау			бойынша		
ұсыныс			әзірлеу *		
5.6. ТАЖД	Конкурс	2003 1,5	Қала	Бағдарлама	Алматы қ.
** бағдарламасын			бюджеті	нәтижесін	әкімшілігі,
іске асыруға				талдау және	АҚАҚОҚБ
талдау жүргізу					түзету
және			оған		
енгізу			бойынша		
ұсыныс			әзірлеу		
5.7. Табиғатты	Конкурс	Жыл 1,0	Қала	Шаралардың	Алматы қ.
** қорғау		сайын	бюджеті	тиімділігін	әкімшілігі,
шараларына				анықтау	АҚАҚОҚБ
			экологиялық		
			экономиканы		
			бағалауды		

VI. МОНИТОРИНГ, КАДАСТРЛАР

6 . 1 .			А л м а т ы		
* *			қ а л а с ы н ы ң		
			қ о р ш а ғ а н		
			о р т а с ы н ы ң		
			ж а ғ д а й ы н		
			з е р т т е у		
			м е н		
			б а ғ а л а у		
			б о й ы н ш а		
			ғ ы л ы м и -		
			п р а к т и к а л ы қ		
			ш а р а л а р д ы		
			ж ү з е г е		
			а с ы р у		
			*		
6.1.1. Алматы	қал.СЭБ,	2002- 6,0	Қала	1:10000	Алматы қ.
** қаласының	Конкурс	2005	бюджеті	көлеміндегі	әкімшілігі

аумақтарын радиациялық-	о.і. 2002 1,5	радиологиялық карта жасау
	экологиялық зерттеу бойынша жұмыстарды жалғастыру *	
6.1.2. Атмосфералық Конкурс ** ауаны, топырақты, суды ластау көздерінің, ГИС технологиясын	2002 2,0 Қала б. жыл бюджеті тұрақты сайын	Экологиялық АҚАҚОҚБ, кадастрдың қал.СЭБ автоматты жүйесін енгізу
	қолдана отыра (ПЭВА - мен) Алматы қаласының антропогендік және табиғи ластау қалдықтарының, учаскелерінің кадастарларын енгізу *	
6.1.3. Қала Конкурс ** қоршаған ортасының тіршілік үшін қауіпті техногендік	2002- 6,0 2006 Қала бюджеті ортаның	АҚАҚОҚБ, қал.СЭБ қауіпті химиялық ластағыштарын анықтау
	ластануын зерттеу *	
6.1.4. Экологиялық Конкурс ** факторлардан Алматы қаласы халқының соматикалық сырқаттануының сапалық және	2002- 5,0 2005 о.і. 2002 1,0	Қала Экологиялық бюджеті факторларға халықтың департа- сырқаттануының менті себептік АҚАҚОҚБ, байланыстарын қал.СЭБ анықтау
	сандық сипаттамасының	

б а й л а н ы с т ы л ы ғы н
з е р т т е у д і
ж а л ғ а с т ы р у *

6 . 2 .

А л м а т ы

қ а л а с ы

қ о р ш а ғ а н

о р т а с ы н ы ң

м о н и т о р и н г і н і ң

т и і м д і ж ү й е с і н

ұ й ы м д а с т ы р у *

6.2.1. Қоршаған АҚАҚОҚБ, 2002- 5,0 Қала Экологиялық Алматы қ.

** орта қал.СЭБ, 2004 жыл бюджеті мониторингтің әкімшілігі

мониторингінің ТЖ жөн. сайын тиімді жүйесін

А л м а т ы А Қ Б , құру

орталығын құру Қалажерком,

(Қ О М А О) : * ҚалжерҒӨО,

" Қ а з г и д р о м е т "

Р М К , " С у к а н а л "

М К К , " Қ а з н е д р а "

Т У ж ә н е б а с қ а

ұ й ы м д а р

6.2.2. Қоршаған АҚАҚОҚБ, 2002- 3,0 Қала Қоршаған Алматы қ.

** ортаны қал.СЭБ, 2015 жыл бюджеті, ортаны әкімшілігі

басқарудың "Алматы қ. о.і. сайын Инвес- басқару

автоматты Су пайда- 2002 3,0 тиция, жүйесін

жүйесін (БАЖ) лануды Кәсіп- қазіргі

жетілдіру * экология- орын деңгейде

ландыру" қаражаты қамсыздандыру

ж о б а с ы ,

к ә с і п о р ы н -

д а р м е н

ұ й ы м д а р

6.2.3. Бақылау- Ұйымдар 2002- Респ. Қоршаған Алматы қ.

** өлшеу мен 2015 бюджет, ортаның әкімшілігі

жабдықтауын кәсіпо- қала жағдайын

жетілдіру рындар бюджеті, бақылау,

кезінде Инвес- бағалау

Алматының тиция, мен болжау

табиғи ортасын Кәсіп-

ластау мониторингі			орын қаражаты		
бойынша жұмысты қамсыздандыру *					
- Атмосфералық ауа:	"Қазгидромет"	Тұрақты 4,0	Респ.	Атмосфералық АҚАҚОҚБ	
- мониторингі жүргізу; *	РМК			жыл бюджет, ауа жағдайын сайын қала тұрақты бюджеті бақылау	
- атмосфералық ауаның ластану жағдайын бақылайтын 2 стационарлық	"-"	2002- 6,0	Қала	Стационарлық "-"	
		2003		бюджеті бақылау нүктелерін 5 бірлікке көбейту	
нүктені келтіру; *			қалпына		
- маршруттық бақылау нүктелерін ұйымдастыру; *	"-"	2002- 5,0	Қала	6 маршрут "-"	
	АҚАҚОҚБ	2005		бюджеті бойынша мониторинг енгізу	
- кезең бойынша атмосфералық ауаны ластау мониторингінің автоматты жүйесін енгізу; *	Конкурс	о.і.		мониторинг енгізу	
1 кезең	"Қазгидромет"	2002 3,0	Респ.	АҚАҚОҚБ	
	Р М К			бюджет, Қондырғы: кала 3 - автоматты бюджеті, стационарлы Инвес- және тияция 1 - мобильді станция; млн.\$ бюджет, қала бюджеті, Инвес- тияция	
2 кезең	"-"	2010 5,0	"-"	10 -	
	Кәсіпорын д.	млн.\$	Кәсіп- орын	автоматты стационарлы станция;	
3 кезең	"-"	2015 7,5	"-"	15-автоматты стационарлы станция	
		д. млн.\$			
- Жер асты			Респ.	Бұрын	"Южказ-

- сулары: бюджет, тоқтатылған недро"АБ,
- су айдау "Алматы- 2002- 20,0 Инвес- 25 скважинаны АҚАҚОҚБ,
жиектерінде гидроге- 2006 тиция, іске қосу қал.СЭБ
бақылаудың ология" Суды және қазіргі
аймақтық АҚ пайд. деңгейде
желісін қаражаты жабдықтауды
қалпына қамсыздандыру
- к е л т і р у ж ә н е
ж е р г і л і к т і
ж е л і с і н
ұ й ы м д а с т ы р у ; *
- "Суканал" РМК "Суканал" тұрақты 3,0 Инвес-
су қоршауындағы МКК, жыл тиция
бақылау "Вивенди сайын
ж е л і с і н У о т е р
жетілдіру; * Қазақстан" Жер асты "Южказ-
- жер асты өкілдігі тұрақты 1,5 Респ. сулары недро"АБ,
суларының жыл бюджет сапасының АҚАҚОҚБ,
автоматты, "Дауыс-2к" сайын жедел және қал.СЭБ
гидродинамика- ЖШС ұзақ мерзімді
лық және болжамы
- г и д р о х и м и я л ы қ
ү л г і с і н е н г і з у . *
- Жер үсті сулары: Шағын өзендер БАБВУ,
- Алматы "Қазгид- тұрақты 1,6 Респ. суының сапасын АҚАҚОҚБ
қаласының шағын ромет" жыл бюджет бақылау
өзендері бойынша РМК сайын
- м о н и т о р и н г і
ө т к і з у ;
- Алматы ҚР ҒжБ 2002- 11,0 Респ. Аймақтың БАБВУ,
қаласының география 2003 бюджет жандандырылған АҚАҚОҚБ
табиғи аймағы институты су ресурстарын
таулы аумағының қалыптастырудың
табиғи ресурстарын негізгі көзі
тұрақты пайдалануды ретінде қар-мұз
қамсыздандырудың ресурстары
негізі ретінде өзгерістерінің
гляциосфера болжамдық
динамикасының бағалануы

м о н и т о р и н г і н

ж ү р г і з у ;

- Кіші Алматы -" 2002- 15,0 Респ. БАБВУ,
өзенінің алабында 2003 бюджет АҚАҚОҚБ

с у р е с у р с т а р ы н

қ а л ы п т а с т ы р у

к ө з д е р і н б ү г і н г і

л а с т а н у ы н а

б а ғ а л а у ж ү р г і з у ;

- сел бұзған "Қазгид- 2002- 10,0 Респ. 3 нүктені БАБВУ,
гидрологиялық ромет" 2005 бюджет қалпына келтіру АҚАҚОҚБ

нүктелерді РМК

қалпына келтіру

және жаңа

бақылау

нүктелерін ашу

Қала және жаңаларын

бюджеті ашу: N 1 және

Инвес- 3 Морен Тұйықсу

тиция, көлі, Тұйықсу

суды пайд.альпбазасы,

қаражаты Сарысай,

Батарейка өз.

сағасы, өз.

("Просвещенец"

д.ү.), Казачка-

с а ғ а

- атмосфералық "Қазгид- Тұрақты 0,5 Респ.

жауын-шашын

ромет"

жыл

бюджет

мониторингін

РМК

сайын

жүргізу;

Топырақ

- топырақ -" Тұрақты 2,0 Респ. сапасын Қалажер-

мониторингін

Қалажер о.і.

жыл

бюджет бақылау,

ком,

жүргізу;

ҒӨО

2002

сайын

бағалау,

АҚАҚОҚБ

- Төтенше

болжау

ж а ғ д а й л а р д ы

е с к е р т у :

- Алматы қаласы ҚР ҒжБ 2002- 5,9 Респ. Тау аумағын ТЖ жөн.

төңірегіннің

география

2003

бюджет

игеру кезінде

АҚБ,

тау

институты

тосын

АҚАҚОҚБ

бассейндерін-

құбылыстың

дегі экзогенді

қауіптілігін

зілзала құбылыс

ескеру шарасы

қаупін бағалау;

бойынша ұсыныс

- аса қауіпті Қаз 2002- 40,0 Респ. Халық "-
сырғыма және ГИИЗ 2005 бюджет қауіпсіздігі
сел қауіпі бар үшін шаралар
учаскелерге белгілеу

м о н и т о р и н г і

ж ү р г і з у ; *

- жер қыртысының Сейсмо- 2002- 44,1 Респ. Қондырғы: "-
күшті қозғалысын логия 2003 бюджет 5-кең жиекті
бақылайтын институты сейсмикалық
нүктелер санын станция;
көбейте отыра, 30 - жер
сейсмикалық қыртысы
мониторинг қозғалысын
жүргізу. бақылайтын
н ү к т е

6.2.4. Өндірістік Табиғатты 2002- Смета Кәсіп- Белгіленген АҚАҚОҚБ
мониторинг пайдалану 2004 бойынша орын мерзімде
бағдарламасын кәсіпорны қаражаты меморгандарға
әзірлеу және нәтижелерін
оны қала тапсыра отыра,
кәсіпорындарында өндірістік
жүзеге асыру мониторинг
ө т к і з у

6.2.5. Энергетика АПК 2002 б. 1,5 АПК АҚАҚОҚБ
кәсіпорындарында қаражаты 2003 б. 1,5 қаражаты
толық көлемде 2004 б. 1,5

э к о л о г и я л ы қ

м о н и т о р и н г

ж ү р г і з у : Т Э Ц - 2

Т Э Ц - 1

Б Ж К

6.3 Алматы ҚазҒЗИМОСК 2002- 3,0 Респ. Болжау және АҚАҚОҚБ
қаласының 2003 бюджет халыққа
жағымсыз экологиялық
экологиялық ақпаратты
ахуалды туралы жеткізу

ж е д е л б о л ж а у

м е н х а б а р л а у

т е х н о л о г и я с ы н

к ұ р у
 6.4. Өнеркәсіп "Тәртіп" 2002- 1,0 Респ. Қалдықтың пайда АҚАҚОҚБ,
 және тұрмыстық МКК 2003 бюджет болуы туралы қал.СЭБ
 қалдықтарының о.і. дұрыс ақпарат
 пайда болуы, 002 0,5 алу

о р н а л а с у ы ,

ұ қ с а т ы л у ы

б о й ы н ш а

м о н и т о р и н г т і

ж е т і л д і р у ж ә н е

ө т к і з у

6.5. Қоршаған АҚАҚОҚБ, 2001- 20,0 Қала Экологиялық Алматы қ.
 ** ортаны қорғау "Қазгид- 2005 бюджеті көрсеткіштердің әкімшілігі
 саласында ромет" о.і. сапалы және
 мемлекеттік РМК, 2002 5,0 шынайы өлшенуін
 бақылау қал.СЭБ, жүргізу

лабораториясын Конкурс

қ а з і р г і б а қ ы л а у ,

т а л д а у

қ ұ р а л д а р ы м е н

ж ә н е

а в т о к ө л і к п е н

қамтамасыз ету *

VII. ЭКОЛОГИЯЛЫҚ АҒАРТУ ЖӘНЕ БІЛІМ

7.1. Алматы қ. Конкурс, 2003 3,0 Қала Алматының Алматы қ.
 халқына Оқу әзірлеу, бюджеті, ерекшелігін әкімшілігі
 экологиялық орындары 2004- Оқу ескере отырып,
 білім беру 2015 орындары экологиялық
 мен тәрбиелеу жүзеге қаражаты білім беру
 бағдарламасын асыру мен тәрбиелеуді
 әзірлеу және жүргізу

ж ү з е г е а с ы р у *

- м е к т е п к е

д е й і н г і б і л і м ; *

- м е к т е п ж ә н е

о р т а - т е х н и к а л ы қ

б і л і м ; *

- ж о ғ а р ы б і л і м *

7.2. Өнеркәсіп Конкурс Тұрақты 3,0 Қала Қазіргі АҚАҚОҚБ

** кәсіпорындары мен ұйымдарының эколог	о.і. жыл бюджеті талаптарды
	2002 сайын ескере отырып,
	3,0 экологиялық білім беру

мамандарының,
табиғат қорғау
қызметтері
мамандарының
біліктілігін
көтеру бойынша
жүйелі жұмыс
жүргізу

7.3. Алматы қаласы	АҚАҚОҚБ Тұрақты	5,0	Қала Алматы қ. әкімшілігі
** экологиялық қызметтерін	о.і. жыл бюджеті	2002 сайын	5,0

ғылыми-техникалық
деңгейін көтеру

7.4. Бұқаралық ақпарат	АҚАҚОҚБ Тұрақты	Қала	Қоршаған АҚАҚОҚБ
кұралдарының көмегімен Алматы қаласының халқын тұрақты	бюджеті	ортаны қорғау саласында халықтың тұрақты білім алуын жүргізу	

экологиялық
ағарту мен
камсыздандыру *

- мерзімді баспасөзде мақала шығару; *	- " - 1,0 - " -
	о.і. жыл 2002 сайын 1,0

- теледидар мен радиода	Тендер бойынша	- " - 2,0 - " -
"Экология және адам" хабарын жүргізу; *	2002 сайын	2,0
	радио каналдары	

- бұқаралық экологиялық	АҚАҚОҚБ	- " - 1,5 - " -
	о.і. жыл	

шараларды өткізу 2002 сайын
(конференциялар, 1,5

"дөңгелек үстелдер",

к ө р м е - ш о у ,

конкурстар, театрлық

к ө р с е т і л і м д е р ,

ж ү р т ш ы л ы қ п е н

к е з д е с у) ; *

- қоршаған АҚАҚОҚБ Жыл 1,0 -"-

ортаны қорғаудың сайын

Бүкіләлемдік о.і.

күнін өткізу * 2002

7.5. Экологиялық Конкурс Жыл 1,0 Қала Халыққа ағарту Алматы қ.

** білім бойынша сайын бюджеті мен білім беру әкімшілігі

түрлі-түсті үшін экология

материалдарды жөніндегі

шығаруды көрнекі

ұйымдастыру материалды

к е н е й т у

Ескерту: * - 1999-2015 жж. бағдарлама шаралары

** - Алматы қаласының табиғат қорғау қорынан
қаржыландырылатын шаралар

II-сайланған Алматы қалалық

Мәслихаты XV-сессиясының

төрағасы

II-сайланған Алматы қалалық

Мәслихатының хатшысы

Бағдарламаға қосымша

Алматы қаласы бойынша техногендік сипатта
экологиялық қауіпті нысандардың
ТІЗБЕСІ

Н ! Аса қауіпті зат ! Кәсіпорын ! Кәсіпорын
са - ! ! ! Б а с ш ы с ы
н ы ! ! !

1. Радиоактивті зат

"Атом энергиясы
институты" Е М К

	А л м а т ы ф и л и а л ы
	Ядролық физика Қадыржанов Қайрат Камалұлы
	институты (т. 54-64-67)
	Әл-Фараби ат. Қожамқұлов Төлеген
	ҚазМУУ Әбдісағиұлы (т. 47-06-45)
2. Органикалық емес	"ТЭЦ-1" АПК Мамырбеков Хамит
қышқыл, сілтілер,	Рақымұлы (т. 39-35-45)
	с ы н а п
	АПК Жылу Пирогов Игорь
	энергиясын Арсентьевич (т. 43-33-87)
	т а р а т у
	к о м п а н и я с ы
	Локомотив депосы Жасыбай Бөлгенбай
	(Алматы-І ст. Жымбайұлы (т. 36-32-53)
	Т Б - 2 8)
	"ЫРЫСТЫ" ААҚ Қангереев Тойкен
	Алматы электр Мұсаұлы (т. 42-24-63)
	в а г о н ы н ж ө н д е у
	з а у ы т ы (А л м а т ы
	в а г о н ж ө н д е у
	з а у ы т ы)
	АЗТМ" АҚ Сульменев Виталий
	Сергеевич (т. 42-09-77)
	"Поршень" АҚ Акчурин Исмаил
	Юсупович (т. 56-19-42)
	"Алматы темекі Бернар Демулен
	компаниясы" АҚ (т. 58-88-88)
	(" Ф и л и п п М о р и с "
	А Қ)
	"Сынап" ЖШС Сажен Евгений
	Николаевич (38-04-49)
	"Амальгама" ЖШС
3. Аммиак, хлор	"ГМЗ-2" ЖШС Тасеменов Жақанбай
	(СХО-1) Төлебайұлы (24-65-90)
	"АЗТМ" АҚ Сульменев Виталий
	Сергеевич (т. 42-09-77)
	"Суканал" Халықов Ғазиз
	(СХО-1) Су Халықұлы (т. 21-95-16)
	к ө з д е р і

	с т а н ц и я с ы	
	к ә с і п о р н ы	М Ө К
"Жігер" АҚ	Юн Владимир	
"ГМЗ-1" ЕЖШС	Степанович (т. 32-45-50)	
	(С Х О - 1)	
"Рахат" АҚ	Попелюшко Анатолий	
(СХО-1)	Висханович (30-68-24)	
"Комета"	Балабатыров Нұрлан	
кәсіпорны	Айтжанұлы (т. 35-75-26)	
	(С Х О - 1)	
"Көмек" ЖШС	Қадырәлиев Максим	
(СХО-1)	Жақанұлы (т. 35-62-07)	
"N 1 Қаласұт-	Бижанов Камитшан	
зауыт" ЕЖШС	Кісенбайұлы (т. 33-43-92)	
	(С Х О - 1)	
"Сусындар" ААҚ	Ахметов Сағындық	
(СХО-2)	Ахметұлы (т. 42-18-06)	
"Бахус" ААҚ	Карапетян Артуш	
(СХО-2)	Месропович (т. 42-37-18)	
"Маргарин	Бибигов Евгений	
зауыты" АҚ	Павлович (т. 68-04-49)	
	(С Х О - 2)	
"Алматы-Ет" АҚ	Айтбаев Сапарғали	
(СХО-2)	Ергенұлы (т. 39-96-51)	
"1-Сыразауыты"	Алғазиев Ақылбек	
АҚ (СХО-2)	Майкетұлы (т. 64-38-93)	
"Әсем" ЖШС	Ахмедов Абамуслим	
(СХО-2)	Абахалисович (т. 50-11-41)	
"Облжемісжидек-	Горгопко Анатолий	
өнеркәсібі" АҚ	Александрович	
Фин тоңазытқышы	(т. 30-15-51)	
	(С Х О - 2)	
"Жан" ЖШС	Жексекова Ғалия	
(СХО-3)	Тұрсынбекқызы (39-93-35)	
"Алматы" ЖШС	Саттаров Рафаэль	
(СХО-3)	Нұрисұлы (62-87-00)	
"Племзауыт-	Мададов Исванди	
Алматы" АШӨК	Еипович (т. 34-62-90)	
	(С Х О - 3)	

- "Ашытқы зауыты" Егуткин Юрий
АҚ Владимирovich (т. 42-24-09)
- "Кока-Кола" БК Семибратов Евгений
АҚ (СХО-4) Александрович (т.53-06-88)
- Обаға қарсы Атшабар Бақыт
институт Бақияұлы (т. 35-88-29)
(С Х О - 4)
- Биокомбинат Айтжанов Батырбек
(СХО-4) Досқожаұлы (т. 42-03-21)
5. Вирустар, бактериялар Обаға қарсы Атшабар Бақыт
институт Бақияұлы (т. 35-88-29)
(С Х О - 4)
- Биокомбинат Айтжанов Батырбек
(СХО-4) Досқожаұлы (т. 42-03-21)
- "Парасат" ААҚ Лома Карим
қоқыс арту Санбарович (т. 92-24-90)
с т а н ц и я с ы
6. Улы химикаттар Қалалық
с а қ т а н д ы р у
д е з и н ф е к ц и я л ы қ
с т а н ц и я
7. Органикалық еріткіштер "Киім тазалау Асубаева Мәдина
және бояу Оспанқызы (т. 38-24-34)
ф а б р и к а с ы " А Қ
"Алматы темекі Бернар Демулен
компаниясы" АҚ (т. 58-88-88)
(" Ф и л и п п М о р и с " А Қ)
- "Алматы әуежайы" Ыдырысов Тайыр
АҚ Әлімұлы (т. 57-13-12)
8. Мұнай өнімдері "Алматыжылуком- Айрих Юрий
мунэнерго" АҰАҚ Эдуардович (т. 92-43-18)
Чокин ат. Әлияров Бірлесбек
Энергетика Қаниұлы (т. 92-08-60)
Қ а з Ғ З И
- "Алматы Oil Тілеуов Мұхтар
Base" ШК ЖШС Сәрсенбекұлы (т. 90-73-14)
"Асфальтбетон" Исламов Герц

АҚ

Абубакирович (т. 39-49-26)

*II-сайланған Алматы қалалық
Мәслихаты XV-сессиясының
төрағасы*

*II-сайланған Алматы қалалық
Мәслихатының хатшысы*

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК